VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 88 — Vol. L vuosikerta Sudbury, Ont. Torstaina, heinäk. 28 p. — Thursday, July 28, 1966

Hellyer lupaa kaksinkertaistuttaa Canadan asevoimat NATOn hyväksi

Britannia haluaa huojentaa NATOn aiheuttamaa taloustaakkaa; myös USA aikoo vähentää voimiaan

Pariisi. — Canadan puolustusministeri Paul Hellyer lupasi maanantaina, että Canada kaksinkertaistuttaa panoksensa NATOn liikkuvien joukkoen hyväksi, joiden sanotaan saavan yhä tärkeämmän sijan NATOn sotilaallisissa suunnitelmissa.

Mr. Hellyer sanoi NATOn ministerikokouksen yhteydessä pidetyssä sanomalehtimiesten haastattelutilaisuudessa, että Canada varaa NATOa varten kaksi pataljoonaa, joissa kummassakin on noin 1,200 miestä.

Ensimmäinen pataljoona — Camp Gagetownissa, N.B., oleva The Black Watch — on jo määritelty tähän tehtävään, pääasiassa NATOn sivustan tukijoukoksi. Mr. Hellyer sanoi, että Canadan asevoimien esikuntapäällikkö, kenraaliluutnantti Jean Allard, joka oli hänen kanssaan tässä lehdistön vastaanottotilaisuudessa, tulee päättämään mikä toinen pataljoona määritellään NATOn käyttöön.

Nämä pataljoonat pidetään Canadassa, mutta ne ovat valmiina heti tarpeen tullen lähetettäväksi niitä varten varatuilla lentokoneilla Eurooppaan. The Black Watch oli talvimanöövereillä Norjassa viime helmikuussa. Toinen pataljoona nimitetään oletettavaksi NATOn itäistä siipeä tukemaan, pitäen pääasiassa mielessä Kreikkaa ja Turkkia. Nämä kaksi Canadassa NATOa varten ylläpidettävää pataljoonaa tulee Länsi-Saksassa NATO:n komennuksessa olevan Canadan 1 prikaatin ja lentovoimadivisioonan lisäksi.

Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara puhui NATOn kaksipäiväisen ministerikokouksen avajaisistunnossa ja moitti NATOn muita jäsenmaita kaksinaamaisesta suhtautumisesta.

Hänen selityksensä mukaan toiset NATO-maat väheksyvät kommunismin hyökkäysvaaraa Euroopassa ja pyrkivät siten vähentämään ponnistelujaan NATO:n hyväksi. Toisaalta, sanoi mr. McNamara, kun Yhdysvallat osoittaa joitakin merkkejä joukkojensa pois vetämiseksi Euroopasta, sitä pidetään merkkinä siitä, että Yhdysvallat ei halua täyttää sitoumuksiaan liitossa.

Mr. McNamara sanoi, että Yhdysvallat ei halua NATO-joukkojen sotilaallisen painostuksen pienentämistä missään mahdollisessa tilanteessa, huolimatta asevoimien miesvoimamäärästä.

Hän sanoi Yhdysvaltoja huolestuttavan NATO-liiton jäsenmaiden välinen tasapainottomuus. Joko Yhdysvaltain NATOlle antamia panos on liian suuri tai toisten jäsenmaiden panos on liian pieni, selitti mr. McNamara antaessaan ymmärtää, että "toisten" jäsenmaiden velvollisuus on vetää suurempaa kuormaa NATO-liiton hyväksi.

Britannian puolustusministeri Denis Healey varoitti, että Britannian täytyy vetää osan joukoistaan pois Reiniltä, ellei Britannian ulkomaisen valuutan menoja voida vähentää.

Britannia tarvitsee apua hän sanoi, vähentääkseen mannermaalla olevien asevoimiensa aiheuttamaa menotaakkaa. Britannia ja Länsi-Saksa ovat käyneet kaksipuolisia keskusteluja siitä, että haluaako Bonn huojentaa Britannian taloustaakkaa siten, että Länsi-Saksa maksaisi enemmän brittiläisjoukkojen ylläpidosta Länsi-Saksassa. Länsi-Saksassa liikkuu huhuja siitäkin, että Yhdysvallat aikoo vähentää Länsi-Saksassa olevasta 225,000 miestä käsittävästä armeijastaan 75,000 miestä.

Uusi oikeistoryhmä näyttämölle

Tarkoituksena ei ole uuden oikeistopuolueen perustaminen vaan oikeistolaisuuden edistämisen eliittien voimalla

Edmonton. — Canadan suurimman itsenäisen öljy-yhtiön presidentti R. A. (Bobby) Brown, Calgarysta, on uuden oikeistolaisen järjestön (National Public Affairs Research Foundationin) huomatuin johtohenkilö.

Mainitun säätiön johtaja David R. Wilson, jonka päämaja on Torontossa, selitti tiistaina, että mr. Brown on ollut alkuunpanevana voimana tämän uuden oikeistojärjestön perustamisesta, ja että hänestä tulee todennäköisesti säätiön johtokunnan presidentti sitten kun Brown palaa Englannin matkalta.

Mr. Wilson sanoi pahoittelevansa sitä kun uutiset uuden oikeistoryhmän perustamisesta vuotivat ulos ennenaikaisesti. Mr. Wilson on torontolaisen finanssiliikkeen Jones Morris, Wilson Ltdin osakumppani ja aikaisemmin hän oli viime vuoden loppuun asti kansallisen Social Credit Assoicationin johtokunnan johtaja. Hän oli mainitun puolueen vaalikampanja-johtaja vuonna 1962.

Wilson sanoo tämän järjestön syntyneen viime liittovaalien ei-ratkaisevista tuloksista. Hän vakuuttaa, että järjestö on ei-poliittinen, mutta se yrittää kuitenkin vaikuttaa jo oleviin poliittisiin puolueisiin!

Säätiön johtokunnan muina mahdollisina jäseninä mainitaan R. J. Burns, lakimies Calgarysta, Ronald Clarke, arkkitehti, Edmontonista; Cyrus McLean, puhelin ja tiedonantoalalla toimivan yhtiön johtokunnan jäsen Vancouverista; A.M. Soilts, James Lovick and Co:n presidentti Torontosta; ja Renaldt St. Laurent, lakimies Quebec Citystä (entisen pääministerin Louis St. Laurentin poika).

Mr. Burns, joka laati säätiön perustamiskirjat viime keväänä sanoi myös, että tämän ryhmän tavoitteena ei ole uuden oikeistopuolueen perustaminen, kuten aikaisemmin on selitetty. Hänen 23-vuotias poikansa Preston on tämän säätiön palkallisena tutkimustyön johtajana torontolaisessa päämajassa, missä hänen apunaan on kaksi neitosta.

Mr. Wilson sanoo, ettei tarkoitus ole perustaa jäsenmäärältään suurta järjestöä. Perusolemukseltaan tämä uusi järjestö vastustaa sosialismia, sanoo mr. Wilson, mutta se ei kuitenkaan kannata tiukasti vanhojen vapaa-yrittelijäisyyden päivien palauttamista.

Tarkoitus on ilmeisesti oikeistolaisesta eliitti-järjestöstä koska säätiön ohjelmavihkosessa sanotaan, että "National Public Affairs Research Foundation on valittujen (selective) jäsenten itsenäinen järjestö mikä toimii liittovaltion lupakirjan perusteella . . ."

Järjestön sanotaan saavansa käyttörahansa "monista lähteistä". Wilson nauroi kuitenkin tiedoille, että järjestöllä on $500,000 kassa.

VIIME TIEDOT

Chicago. — 24-vuotias Richard Speckla vastaan on nostettu virallisesti syytös 8 sairaanhoitajataroppilaan murhasta, mikä tapahtui Chicago eteläosassa, tyttöjen yhteisessä asunnossa, heinäkuun 14 pnä. Speck sai tiistaina ensimmäisen kerran nousta sairaalavuoteestaan, missä hän on ollut heinäkuun 17 päivästä lukien itsemurhayrityksen johdosta.

Boston. — Kasvonaamareita käyttäneet aseistetut miehet ryöstivät tiistaina arviolta $68,000 käteistä rahaa ja vaihdettavia maksuosoituksia Bostonin veteraanisairaalan edustalle parkkeeratusta panssarikuorma-autosta.

Geneve. — Neuvostoliitto ilmoitti tiistaina aseistariisuntakonferenssissa, että mitään neuvotteluja ei voida käydä ydinaseiden levittämiskiellosta niin kauan kun Yhdysvallat aikoo tehdä järjestelyjä liittolaismaittensa kanssa ydinaseiden levittämisestä.

Saigon. — Vietkong-partisaanit kruunasivat operatiopyrähdyksensä tiistaina pommittamalla Yhdysvaltain 25:nnen divisionan telttakaupunkia noin 18 mailia Saigonista luoteeseen.

Pappi ei tunnustanut ihmeen tapahtumista, ajettiin pois kylästä

Agaucan, Meksiko. — Noin tuhat farmaria ajoi pappinsa pois kauppalasta siksi kun hän ei uskonut "ihmeen" tapahtumiseen.

Poliisien kertoman mukaan länkiulnen puu, mikä oli maannut nojausasennossa viisi vuotta, huomattiin äskettäisen ukonilman jälkeen olevan pystyasennossa.

Vakuuttuneena "ihmeen" tapahtumisesta farmarit rupesivat rukoilemaan puun vieressä. He pyysivät pappia rakentamaan kirkon puun viereen ja järjestämään jumalanpalvelun sinne.

Kun pappi kieltäytyi, kyläläiset uhkasivat lynkätä hänet ja ajoivat papin pois kauppalasta.

Britannia pitää kiinni Gibraltarista

Lontoo. — Britannian pääministeri Harold Wilsonin sanotaan esittäneen Espanjalle, että Gibraltarista muodostettaisiin jonkinlainen Britannian maakunta eli provinssi mutta diplomaattipiireistä saatujen tietojen mukaan työväenhallituksen hallitus on leimannut kokonaan kelpaamattomaksi Espanjan esityksen, että Gibraltar kuuluu Espanjan hallintoalueeseen.

Saatujen epävirallisten tietojen mukaan Britannian suunnitelmaan kuuluu seuraavat kohdat:

Vapauttakseen Gibraltarin siirtomaa-alueen alentavasta maineesta ehdotetaan, että sitä pidettäisiin jonkinlaisena brittiläisenä provinssina. Sen hallinto olisi paremminkin kunnallishallinnan tapainen, missä on valtuusmiehet pormestarin alaisuudessa, sen sijaan että olisi hallitusministerit pääministerin alaisuudessa.

Espanjan hallitukselta olisi oikeus perustaa Gibraltarille lähetystö kansalaistensa etuja suojelemaan ja työskentelemään paikallisen hallinnon kanssa siltä tavalla, että voidaan vastustaa salakuljetusta sekä avustaa raja- ja tullivalvontaa.

Britannia purkaisi 58 vuotta vanhan muurin mikä erottaa ns. puolueettoman alueen Gibraltarin ja Espanjan välillä — edellyttäen, että Espanja lopettaa tiukan kontrollinsa Gibraltarilta Espanjaan suuntautuvaan liikenteeseen nähden.

Espanjalaiset saisivat käyttää brittiläisten valvonnassa olevan lentokenttää, mutta eivät saisi osuutta niiden hallintaan.

Tuloverokaavakkeiden täyttö eläkeläisille

Jos tuloverokaavake osoittaa, että eläkeläisellä ei ole $105 kuukausituloja, hän saa eläkeavustusta

Ottawa. — Saadakseen joko kokonaan tai osittain $30.00 kuukausittaisen eläkelisän, vanhuudeneläkkeellä olevien tulee todennäköisesti täyttää vuosittain tuloverokaavakkeen, huolimatta lainkaan siitä onko heillä mitään muita tuloja kuin eläketulo.

Liittohallituksen terveysministeri Allan MacEachen vihjaa voimakkaasti, että hallitus tulee hyväksymään tämän menettelymuodon taataksen sen, että kaikki eläkeläiset saavat vähintään $105 kuukausitulon.

Kirjoittaen asiasta Ontarion liberaalipuolueen Liberal Action julkaisussa mr. MacEachen puolustaa tätä menetelmää sillä, että tuloverokaavakkeen täyttämisen perusteella henkilö voi välttyä erinäisten varattomuuskoeiden läpimenosta.

"Tätä alentavaa menetelmää voidaan helposti välttää siten, että eläkeläiset täyttävät tuloverokaavakkeen huolimatta siitä, onko heillä mitään lisätuloja vai eikö ole', sanoo mr. MacEachen artikkelissaan.

Hän antaa samalla ymmärtää, että tätä eläkelisän antamista voidaan pitää koetoimenpiteenä siinä, että voidaanko kaikille canadalaisille taleväisuudessa taata vissi alin tuloraja vuosittain.

Terveysministeri MacEachen ilmoitti aikaisemmin heinäkuun alussa että kaikille nyt vanhuudeneläkettä nauttiville aiotaan taata vähintään $105 kuukausieläke. Asiaa koskeva lakiehdotus on aikomus esittää parlamentin syysistunnolle.

Korkein eläkelisä tämän suunnitelman perusteella on $30 kuukaudessa mikä yhdessä nykyisen $75 peruseläkkeen kanssa tekee $\5 kuukaudessa. Mutta jos se eläkeläisellä on joistakin muista lähteistä tuloja, niin se vähentää eläkelisän määrää. Jos yksinäisellä henkilöllä on kuukausieläkkeen lisäksi sanokaamme $20.00 kuukaudessa, silloin hän saa tätä eläkelisää vain $10 kuukaudessa. Jos yksinäisellä henkilöllä on eläkkeen lisäksi tuloja $30 tai enemmän silloin hän ei saa tinkaan eläkeavustusta. Mutta jos pariskunnalla on yhteensä $30 "muita tuloja" kuukaudessa, silloin on perhe oikeutettu saamaan $30 eläkeavustusta kuukaudessa.

Tällä eläkeavustuksen avulla yritetään tukea niitä nyt eläkkeellä olevia varattomia henkilöitä, jotka eivät tule hyötymään lainkaan siitä ikään laaditun Canadan eläkesuunnitelman eduista.

Canadan (ja Quebecin) eläkesuunnitelma varaa vuodesta 1976 lähtien korkeintaan $100 lisäeläkkeen kaikille niille, jotka liittyvät joko työmaansa välityksellä tai yksilönä tähän suunnitelmaan ja maksavat määrätyt kuukausimaksut siihen tätä ajalta. Ne jotka eivät maksa mitään siihen rahastoon, eivät liioin hyödy mitään Canadan eläkesuunnitelmasta. Ne jotka maksavat vain muutaman vuoden siihen eläkerahastoon ennen eläkeikään tuloa, saavat prosentuaalisesti vain osittainsen eläkkeen Canadan eläkesuunnitelmasta.

Nykyinen peruseläke $75.00 maksetaan kaikille 69 vuotta täyttäneille. Ensi vuonna se maksetaan 68 vuotta täyttäneille. Ikäraja laskee täten vuosittain niin, että vuodesta 1970 lähtien maksetaan peruseläkettä ($75 kk.) kaikille 65 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille.

Työväenliike ja yleensä edistykselliset canadalaiset vaativat, että nyt ehdotetun eläkeavustuksen asemesta pitäisi korottaa peruseläkkeitä niin, että kaikki 69 vuotta täyttäneet ja sitä vanhemmat henkilöt saisivat ilman muuta $100 peruseläkkeen kuukaudessa.

Terästeollisuus taas valtion kontrolliin

Kerran aikaisemmin kansallistettu Britannian terästeollisuus tulee uudelleen kansallistettavaksi

Lontoo. — Parlamentin istunnossa tehtiin maanantai-iltana äänin 328—247 päätös Britannian terästeollisuuden uudelleen kansallistamiseksi konservatiivien uhatessa tehdä kaiken voitavansa tämän suunnitelman toteuttamisen ehkäisemiseksi.

Tory-opposition kauppa- ja voimakysymysten puhemies Anthony Barber sanoi, että terästeollisuuden uudelleen kansallistaminen nyt talouskriisin olosuhteissa ja lainattujen rahojen turvin, palvelee pääasiassa pääministeri Harold Wilsonin mielijohteita, ja että se on mieletön ja pahanilkinen teko.

"Me tulemme varmasti purkamaan sen lain", hän sanoi:

Mutta jotkut itsenäiset tarkkailijat, joilla on yhteyksiä terästeollisuuteen, sanovat uskovansa, että tällä kertaa terästeollisuuden kansallistamisesta tulee pysyvä ilmiö. He eivät usko, että konservatiivit purkaavat kansallistamislain valtaan tultuaan, kuten he menettelivät vuoden 1951 vaalien jälkeen.

Attleen hallitus kansallistutti terästeollisuuden v. 1951. Konservatiivit nousivat muutaman kuukauden kuluttua valtaan ja saivat puretuksi kansallistamislain terästeollisuuden kohdalta.

Maanantaina hyväksytty laki tarkoittaa käytäntöön sovellettuna sitä, että Britannian 14 suurinta teräsyhtiöä, mitkä tuottavat 90 prosenttia brittiläisestä teräksestä, muodostetaan yhdeksi kansalliseksi teräskorporaatioksi. Kaksi niistä yhtiöistä, Richard Thomas ja Baldwins, on entuudestaan hallituksen kontrollissa sillä konservatiivit eivät saaneet niitä myydyksi yksityisille.

Noin 200 pienempää teräsyhtiötä jää yksityisomistukseen, vaikka lain mukaan hallitukselle jää valtuudet niidenkin kansallistamiseksi myöhemmin.

Kolmentoista yhtiön noin 200,000 osakkeenomistajaa saa kansallistettavista laitoksista korvausta hallituksen obligaatiojen muodossa yhteenlaskien $1,452,000.

Tämän lain uskotaan astuvan voimaan kahdentoista kuukauden kuluessa sen jälkeen kun parlamentti on sen käsitellyt eri vaiheissa ja ylähuone on antanut sille hyväksymisensä. Ylähuone voi pitkittää lain hyväksymistä vuodella.

(Jätkuu sivulla 4)

Spencerin erottaminen tuli nyt siunatuksi

Tutkijakomissioneri vältteli peruskysymystä ja vastauksen antoa siihen, sanoo T. C. Douglas

Ottawa. — Tuomari Dalton Wells sanoi tiistaina julkaisemassaan raportissa, että virallista syytöstä nostamatta "vakoilijaksi" leimattu vancouverilainen postityöläinen George Victor Spencer oli syyllistynyt erittäin huonoon käyttäytymiseen (gross misconduct), ja että Canadan hallitus olisi tehnyt virheen, ellei häntä olisi erotettu valtion toimenhaltijan tehtävästä.

Noin 62-vuotias Spencer kuoli Vancouverissa huhtikuun 9 pnä. Oppositioryhmät vaativat alahuoneen istunnossa tutkimusta siitä, oliko hallitus käsitellyt oikeudenmukaisesti Spenceria kohtaan syyttämällä häntä julkisesti Neuvostoliiotn vakoilijaksi, vaikka mitään syytöstä ei ollut nostettu häntä vastaan.

Raportissa sanotaan, että hallitus ja RCMP on kaikissa vaiheissa kohdellut hyvin mr. Spenceria. Kun hänet erotettiin postitoimiston palveluksesta joulukuun 31 pnä, Spencer menetti hallituksen osuuden eläkemaksuistaan (hänelle maksettiin eläkerahastosta takaisin vain se osa minkä hän oli itse siihen maksanut).

Tuomari Wells toteaa, että Spenceria vastaan olisi ollut vaikea nostaa mitään syytöstä rikoslain maanpetoksesta koskevien kohtien tai "Official Secrets" lain perusteella.

Mutta hän sanoi, toimenhaltijan ei tarvitse suorittaa rikosta toimesta erottamisen oikeuttamiseksi.

"Minun mielestäni hän syyllistyi niin huonoon käyttäytymiseen, että maan hallitus olisi tehnyt virheen ellei häntä olisi vapautettu toimestaan", sanoo tuomari Wells raportissaan.

Uuden demokraattisen puolueen kansallinen johtaja T. C. Douglas sanoi, että Spencerin tapausta tutkineen komissionerin raportissa kierretään kokonaan pääkysymystä.

— Kysymys ei ole lainkaan siitä, menettelikö hallitus "laillisesti" erottaessaan Spencerin toimestaan, vaan siitä, menettelikö hallitus "oikeudenmukaisesti" leimatessaan Spencerin vakoilijaksi mitään syytöstä nostamatta ja riistäessään häneltä ilman oikeuspäätöstä eläke- ja muita etuisuuksia.

"Hallitus jätti tuomari Dalton Wellsille antamistaan toimintatohjeista pääkysymyksen pois. Ratkaiseva seikka on tämä: "Voidaanko toimenhaltijaa käsitellä ikäänkuin toisen luokan kansalaista, ja voidaanko hänet tuomita ja rangaista ilman kuulustelua ja ilman valitusmahdollisuutta?"

Kontra-amiraali W. M. Landymore sanomalehtimiesten haastateltavana Halifaxissa sen jälkeen kun amiraali oli ilmoittanut, että hänet on erotettu toimestaan.

KIINA ON TODELLINEN VIHOLLINEN, SANOO KY

Washington. — Saigonin sotilasjuntan päämies, kenraali Nguyen Cao Ky sanoo, että Kiinan kommunistit ovat todellisia vihollisia Kaakkois-Aasiassa, ja että hänen mielestään on paras kohdata heidät (Kiinan Kommunistit nyt eikä 5 tai 10 vuoden kuluttua.

Amerikkalaisen julkaisun, U.S. World and News Reportin julkaisemassa haastattelussa kenraali Ky esittää toistamiseen ajatuksen, että vain sotilasinvaasion järjestäminen Pohjois-Vietnamia vastaan takaa voiton Kaakkois-Aasiassa.

Kenraali kerrotaan sanoneen: "Niin kauan kuin Pohjois-Vietnam . . . on turvassa, ja sieltä voidaan lähettää sotajoukkoja tänne (Etelä-Vietnamiin), niin kauan kuin he jatkavat soluttamista ja subversioa, tulee täällä olemaan väijytyksiä ja salamurhia. Todellista rauhaa ei olisi."

Vastauksen kysymykseen, että vetäisikö Pohjois-Vietnamiin suoritettu invaasio Kiinan sotaan kenraali Ky sanoo: "Todellisia vihollisia, todellisia nykyhetken ja erikoisesti tulevaisuuden vaaran aiheuttajia Kaakkois-Aasiassa ovat Kiinan kommunistit . . . Minä katson, että ennemmin tai myöhemmin meidän tulee vapaina ihmisinä kohdata Kiinan kommunistit. Ja minä katson, että on parempi kohdata heidät nyt kuin 5 tai 10 vuoden kuluttua.

Muutama päivä aikaisemmin kenraali Ky sanoi Camlossa, Etelä-Vietnamissa että Etelä-Vietnamin ja Yhdysvaltain ilmavoimille pitäisi antaa "vapaat kädet" kostotoimenpiteiden järjestämiseksi Pohjois-Vietnamissa jos Hanoi teloittaa yhdysvaltalaisia lentäjiä sotarikollisina.

Hän antoi tämän lausuntonsa, merkittävästi kyllä, vieraillessaan Yhdysvaltain merijalkaväen komentopaikalla merijalkaväen osallistuessa suurempaan hyökkäykseen mikä tunnetaan Operation Hasting-nimellä.

B. C:n KIRVESMIEHILLE LYHEMPI TYÖPÄIVÄ

Huomattavan palkankorotuksen lisäksi myös muita parannuksia uuden työehtosopimuksen perusteella

Vancouver. — British Columbian kirvesmiehet saavuttivat viime viikolla tärkeitä voittoja kun heidän unionsa allekirjoitti maakunnan 30:nen itsenäisen rakennusliikkeen kanssa uuden työehtosopimuksen, minkä mukaan he saavat 7½ tunnin työpäivän ensi vuoden lokakuusta lähtien.

Sen lisäksi kirvesmiehet voittivat 40 sentin palkankorotuksen tunnilta 2-vuotisen työehtosopimuksen perusteella sekä parannuksia eläke- ja huoltosuunnitelmiin. Kun sikäläisten kirvesmiesten tuntipalkka on nyt $3.49, niin tämä tarkoittaa, että heidän palkkansa nousee tämän työehtosopimuksen voimassaolon (kahden vuoden) aikana $3.89 tunnilta.

Kaikkein tärkeimpänä pidetään kuitenkin kirvesmiesten läpimurtoa työpäivän lyhentämisen kohdalta. Sen uskotaan rohkaisevan kaikkien muiden rakennusalojen työläisiä vaatimaan työpäivän lyhentämistä ja johtavat ennen pitkään koko maakuntaa käsittäväksi vaatimukseksi työpäivän lyhentämiseksi, mikä on tärkeä seikka pyrittäessä saamaan osa automatisoinnin eduista työläisten hyväksi sekä työpäivän lyhenemisen että siten saatujen työpaikkojen lisääntymisen muodossa.

PALKKASOTILAAT KAPINOIVAT KONGOSSA

Kinshasa, Kongo. — Viisikymmentä belgialaista naista ja lasta on pyytänyt, että heidät muutettaisiin Kisanganin (entinen Stanleyville) kaupungista, missä Katangan sotilaat ovat kapinoineet viikon päivät.

Belgialaispiireistä saatujen tietojen mukaan Belgian suurlähetystö harkitsee nyt tätä naisten ja lasten muuttokysymystä.

44 valkoihoista, lukeutuen heihin kaikki Kisangassa olevat 18 amerikkalaista ja eräs canadalainen siirrettiin kahdella lentokoneella Kinshasaan.

Sotilaat nousivat kapinaan keskushallitusta vastaan lauantaina ja niiden sanotaan kontrolloivan nyt lentokenttää ja armeijan paikallista päämajaa.

Pääministeri Leonard Mulamba matkusti lentäen sinne sunnuntaina ja presidentti Joseph Mobutu on määrännyt suoritettavaksi tutkimuksen kapinasta, minkä sanotaan johtuvan siitä; kun sotilaat eivät ole saaneet palkkaansa.

Kapinassa uskotaan kuolleen 10 miestä — kaikki kongolaisia sotilaita.

Amerikkalaisten ja erään canadalaisen mukana on 9 brittiläistä, 4 italialaista, 3 portugalilaista, 3 länsi-saksaalista, 2 belgialaista, 1 hollantilainen, 1 sveitsiläinen ja 1 tanskalainen.

Pääministeri Mulamba keskusteli torstaina kapinallisten sotilaiden johtajan, eversti Tshipulan kanssa pääsemättä kuitenkaan yhteisymmärrykseen asiasta.

Kongon virallinen uutistoimisto kertoo, että Katangan sotilaiden palkkarahat on lähetetty Kishasaan vaikka sotilaat sanovat, että he eivät ole maksuaan saneet. Suoritettavan tutkimuksen tavoitteena on saada selville, miksi sotilaat eivät ole palkkaansa saaneet.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 — USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 — Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Sanooko kolmas kerta totuuden?

Viikon alussa saapui Torontosta uutistieto, että Falconbridgen työläiset ovat kolmannen peräkkäisen kerran sanoneet terästyöläisten union hajoitus- ja valloitussuunnitelmasta — "kiitos, ei." Nähtäväksi nyt jää, uskooko terästyöläisten unionin johto vieläkään sitä, että Falconbridgen työläiset eivät kerta kaikkiaan halua tulla "vapautetuksi", hajoittajain omaa sanontaa käyttääksemme.

Falconbridgen työläisiä on vuodesta 1944 lähtien edustanut Mine-Mill unio osasto 598, mutta hajoituksen ja valtauksen turmiolliselle tielle lähteneet terästyöläisten union johtajat ovat vuodesta 1962 lähtien varoja ja voimia säästämättä yrittäneet saada Mine-Mill sivuutetuksi sitä asemasta ja päästäkseen "itse" ko. työläisten kollektiiviseksi edustajaksi.

Vuonna 1962 terästyöläisten union edustusäänestysanomus hyljättiin jäsenanomuskorttien nimenväärennyssyytösten perusteella. Viime vuonna esitetty toinen edustusäänestysanomus hyljättiin sen vuoksi kun teräsuniolla ei ollut lain säätämää minimimäärää (45 prcs.) jäsenanomuskortteja. Nyt, vielä epävirallisen tiedon mukaan, teräsunion edustusäänestysanomus tulee todennäköisesti hyljätyksi samasta syystä kuin viimekin vuonna — teräsuniolla ei ilmeisesti ole riittävästi Falconbridgen työläisten jäsenanomuskortteja.

Tämä jäsenanomuskorttien puute ei tullut kenellekään täydellisenä yllätyksenä. Teräsunion viime hetken taktiikan muutos äänestysmenetelmän teknillisiin seikkoihin nähden oli ensimmäinen julkinen vihje siitä, että hajoittajilla ei ollut riittävästi jäsenanomuksia, ja että he tarvitsivat "lisäaikaa" jäsenvärväyksensä jatkamiseksi.

Nyt Torontosta saapuneet uutistiedot viittaavat siihen, että teräsunion jäsenanomuskorttien joukossa oli peräti 272 sellaista nimeä, joita ei työsuhdelautakunnan selityksen mukaan löydy lainkaan yhtiön työläisten nimiluettelosta; 43 kahteen kertaan esitettyä jäsenanomusta ja 28 muuta diskvalifioitua jäsenanomusta.

Teräsunion lainopillinen avustaja Dwight Storey oli ilmeisesti tosissaan sanoessaan, että "on epätavallista menettää näin paljon korttejä. Me tulemme tutkimaan asiaa."

Sudburylaisilla yleensä on omat käsityksensä siitä, miksi näitä "hyljätyksi tulleita jäsenanomuksia" on näin paljon. Mutta se ei ole käsittääksemme nyt pääkysymys. Tärkeintä on se, että uskovatko teräsunion johtajat suomalaisen sananparren mukaan että "kolmas kerta totuuden sanoo"?

Tosiasia nimittäin on, että Sudburyssa on harjoitettu aivan liian paljon kannibalismiin verrattavaa hajoitus- ja valloitustyötä ammattiyhdistysliikkeen riveissä — ja "lasku" siitä on jäänyt tuhansien työläisten maksettavaksi.

Me emme tiedä kuinka monta sataatuhatta dollaria on teräsunion toimesta haaskattu Falconbridgen työläisten "vapauttamisyrityksen" hyväksi. Mutta sen me tiedämme, että hajoitus- ja valloitustyöhön Sudburyn alueella käytetyt miljoonat dollarit auttaisivat nyt melkoisesti puutteessa olevia Incon lakkolaisia. Me tiedämme myös sen, että sudburylaisten palkkataso on yleensä laskenut romahdusmaisesti tämän hajoitustyön ansiosta.

* * *

Olisi kaiketi liian uskaliasta toivoa tässä vaiheessa, että Mine-Mill ja teräsunio pyrkisivät nyt Falconbridgen ja Incon työläisten kokemusten perusteella mahdollisimman läheiseen yhteistoimintaan nikkelityöläisten taloudellisten ja sosiaalisten etujen hyväksi.

Vähin mitä tässä tilanteessa tarvitaan on se, että haudataan "sotakirves" ainakin työehtosopimusneuvottelujen ajaksi, kuten Mine-Mill on julkisesti sanonut menettelevänsä niin, että Falconbridgen työläiset voivat Mine-Millin johdolla antaa aktiivisen moraalisen tukensa Incon lakossaoleville työläisille, ja että Incon työläiset voivat antaa teräsunion johdolla aktiivisen moraalisen tuen Falconbridgen työläisille heidän neuvotellessaan myöhemmin työnantajiensa kanssa uudesta työehtosopimuksesta.

Meidän lehtemme lukeutuu niihin sudburylaispiireihin jotka ovat mielissään siitä, että terästyöläisten union hajoitus- ja valloitustyö ajautui kovaa kiviseinää vastaan Falconbridgen työläisten seisoessa lujana oman unionsa puolesta.

Samalla kertaa Vapaus kehoittaa kaikkia kansalaisiamme ja erikoisesti nikkeliteollisuudessa palvelevia työläisiä antamaan nyt kaiken moraalisen ja aineellisen tukensa Incon lakossaoleville työläisille neuvoteltaessa yhtiön kanssa uudesta työehtosopimuksesta. Mitä hyvänsä erimielisyyksiä nikkeliteollisuuden työläisillä on esimerkiksi uniokysymyksistä, ne ovat toisarvoisia seikkoja tässä vaiheessa, jolloin on kysymys siitä, tuetaanko Incon työläisiä joiden palkat ovat viimevuosina jääneet syviin kuoppiin verrattuna maan muiden työläisten palkkataksoihin. Meidän vakaa ja harkittu käsityksemme on, että Incon työläisiä olisi kaikkien sudburylaisten nyt tuettava, ellei näiden työläisten oikeutettujen vaatimusten vuoksi, mikä on meidän mielestämme tärkeintä, niin ainakin sudburylaisten yleisetujen vuoksi, sillä tosiasia on, että mitä paremman työehtosopimuksen ja palkankorotuksen nikkeliteollisuuden työläiset nyt saavat, sitä vauraammaksi tulevat sudburylaiset yleensä ,pikkuliikemiehet mukaanluettuina.

Suomalainen sananlasku opettaa, "auta miestä mäessä älä mäen alla." Incon työläiset ovat tällä kertaa vastamäessä ja he tarvitsevat kaikkien hyvää tarkoittavien sudburylaisten tukea. Tärkeätä siis on, että pidetään mielessä pääkysymys, Incon työläisten yhteiset edut ja jätetään sivuun toisarvoiset seikat.

HAAGIN HÄPEÄPÄÄTÖS JÄTTÄÄ L-AFRIKAN ROTUSORRON ARMOILLE

Läntisten uutistoimistojen kirjeenvaihtajat totesivat viikko sitten, että Haagin kansainvälisen tuomioistuimen päätös Lounais-Afrikan kysymyksessä vaikutti "YKssa pommin tavoin" ja ennustelivat vastalauseiden ryöppyä päätöksen johdosta, jossa Haagin tuomioistuin aivan muodollisiin pykäliin viitaten pidättäytyy tuomitsemasta Yhdistyneille Kansakunnille viime kädessä kuuluvan huoltohallintoalueen räikeätä roturottelua. Sen sijaan Etelä-Afrikan pääministeri Henrik Verwoerd, apartheid-politiikan symboliksi kohonnut valtiomies on ilmaissut tyytyväisyytensä Haagin päätöksen johdosta, jollaista "tuskin kukaan eteläafrikkalainen odotti", kuten Reuter mainitsee.

Lounais-Afrikan historia sisältää eräitä kolonialismin synkimpiä sivuja, eikä nyt tehty päätös lupaa mitään helpotusta asiaan.

KOLONIALISMIN SYNKKIÄ SIVUJA

Ennen ensimmäistä maailmansotaa Lounais-Afrikan alue kuului Saksalle, jonka harjoittamista menettelytavoista kertoo mm. se, että esim. hereroheimon lukumäärän havaittiin vuosisatamme alussa vähentyneen 80,000:sta 15,000:een. Tällainen joukkomurha ei jäänyt huomaamatta, vaikka muuten alueen valtaaminen siirtomaaksi ei tapahtunutkaan minkään "romanttisen valtaushengen' vallitessa

Versaillesin rauhan jälkeen Saksa menetti siirtomaansa ja Lounais-Afrikkakin joutui Kansainliiton mandaattialueeksi, jossa välitön asioiden hoito luovutettiin Etelä-Afrikalle. Sama menetelmä jatkui toisen maailmansodan jälkeen vain sillä erotuksella, että Kansainliiton sijalle tuli Yhdistyneet Kansakunnat ja alueen nimeksi huoltohallintoalue.

Lounais-Afrikka on alueeltaan yhtä suuri kuin Ranska ja Englanti yhteensä, mutta asukkaita on vain runsas puoli miljoonaa. Valkoihoisen väestön määrä on runsaat 70,000.

HEIMORESERVAATTIEN HELVETTI

Siitä, miksi muun maailman kannattaa pitää huolta Lounais-Afrikasta, on vaikuttavia asioita kertonut tunnettu ruotsalainen kirjailija ja lehtimies Per Wästberg, jonka Afrikka-teoksia on suomennettu. Dagens Nyheterissä aikoinaan julkaistussa laajassa kirjoituksessa Per Wästberg toteaa, että Lounais-Afrikka on "ainoa Kansainliiton ajoilta peräisin oleva mandaattialue joka ei ole nykyisin sen lähempänä itsenäisyyttä kuin 45 vuotta sitten".

Jo saksalaisajoilta on peräisin maan jako poliisivyöhykkeeseen, joka käsittää lähes ¾ maan pinta-alasta, sekä heimoalueisiin, jotka sijaitsevat suurimmalle osalle valkoihoisista tuntemattomassa maan pohjoisosassa. Poliisivyöhykkeellä hallitsevat yksinomaan valkoihoiset siellä afrikkalaiset hyväksytään vain ruumiillisen työn tekijöinä. Neljässä heimoreservaatissa on valta valkoisella virkamiehellä. Näiden tehtävinä on kantaa veroja, toteuttaa hallituksen määräyksiä ja toimia varaventtiilinä, johon kohdistuu hallituksen toimenpiteiden herättämä tyytymättömyys.

Heimoreservaateissa elää neekeriväestön enemmistö ilman, että valkoihoinen väestö tietäisi siitä mitään, edes näkisi sitä. Näin se voidaan unohtaa helpommin eikä reservaattien elämä kolkuta valkoisten omiatuntoja. Seurauksena tästä ovat olleet mm. jatkuvat mielivaltaiset väestönsiirrot. Opetuksesta ei näissä oloissa kannata edes puhua — vaikka valkoisten lukumäärä on vain seitsemäsosa neekerien määrästä, ovat sijoitukset valkoisten kouluihin 4—5 kertaa suuremmat kuin neekerien kouluihin.

Eikä neekeri voi selviytyä reservaat ihelvetistä edes lähtemällä sieltä: hänet pidätetaan heti, jos hän poistuu omalta alueeltaan.

Taloudellinen periaate on tässä sama kuin Etelä-Afrikassa: koota afrikkalaiset ahtaille alueille, joissa he eivät voi itse tulla toimeen, kirjoittaa Per Wästberg. — Täten heidät pakotetaan valkoisten farmeille ja kaupunkien teollisuuden palvelukseen. Grootfontein maan koillisosassa on työmarkkinakeskus, jonne valkoiset työnantajat lähettävät työvoimatilauksensa. Sieltä tilaukset jaetaan reservaatteihin, joista valitut työmiehet lähetetään lähimmälle rautatieasemalle. Heidän tulevan herransa nimi ja osoite on luettavissa kaulassa roikkuvasta lapusta. Työmiehet jaetaan kolmeen ryhmään: kaivoksiin kelpaaviin, raskasta maa- ja tienrakennustyötä suorittaviin sekä kevyempään työhön soveltuviin esim. karjanhoitajiksi.

Painetuissa työsopimuksissa ei puhuta työajoista, vaan määrätään ainoastaan, että "palvelijan on oltava herransa palveluksessa kaikkina kohtuullisina ajankohtina".

Joillakin afrikkalaisilla, esimerkiksi hereroilla, on oikeus asua poliisivyöhykkeellä eivätkä he kuulu työsopimusjärjestelmän piiriin. Heidän elämäänsä kuuluu sen sijaan passityrannia. Ilman sitä he eivät voi ostaa edes junalippua.

Per Wästbergin mukaan palkat ovat Lounais-Afrikassa eteläafrikkalaistenkin tason alapuolella — ehkäpä ne ovat alhaisimmat koko Afrikassa, arvelee hän. Kuitenkin alueen valkoinen väestö elää taloudellisen korkeakonjunktuurin aikaa: timanttiesiintymät ovat runsaat, valkoisten farmeilla harjoitetaan tuottavaa persiaanilampaiden hoitoa, rannikko on erittäin kalarikas. Talouselämässä on kahdella suuryhtiöllä tärkeä sija. Harry Oppenheimerin eteläafrikkalaiseen timantti-imperiumiin kuuluvalla Consolidated Diamond Mines-yhtiöllä sekä amerikkalaisella Tsumeb Corporationilla, joka hallitsee maanosan suurinta lyijykaivosta.

PYSYVÄ KOHTA YKn TYÖLISTALLA

Lounais-Afrikan kysymys on ollut YKn työlistoilla pysyvästi kahden vuosikymmenen ajan ja maanpakoon lähteneet alueen afrikkalaisjohtajat ovat vedonneet kiihkeästi maailman omaantuntoon. Lounais-Afrikan kansan pelastamiseksi suoranaisesta orjuudesta. Afrikan valtioiden itsenäistyminen ja liittyminen YKhon on tuonut Lounais-Afrikan väestölle lisää puolestapuhujia YKn piirissä

Kuitenkin Etelä-Afrikka on jatkuvasti suhtautunut ylimielisesti YKn kannanottoihin. Etelä-Afrikan edustaja selitti YKn yleisökokouksessa vuonna 1946, että Lounais-Afrikka on "kykenemätön tulemaan itse toimeen" ja väitti, että väestön enemmistö haluaisi maan liittämistä Etelä-Afrikkaan. YKn yleiskokous ei tähän suostunut ja tällöin Etelä-Afrikka vaati oikeutta hoitaa aluetta samanlaisena mandaattina kuin Kansainliiton aikana. Se lupasi esittää vuosittain raportin alueen asioiden hoidosta ja näin tapahtuikin v. 1947. Vuonna 1949 se kuitenkin ilmoitti päättäneensä lopettaa Lounais-Afrikan hallintoa koskevien raporttien esittämisen vastustaakseen tapaa jolla raporttia oli YKssa käsitelty!

Vuonna 1953 YK perusti Lounais-Afrikan komitean tutkimaan alueen olosuhteita ja raportoimaan niistä yleiskokoukselle sekä neuvottelemaan Etelä-Afrikan hallituksen kanssa. Etelä-Afrikka antoi kuitenkin toisen korvapuustin YKlle kieltäytyessään yhteistyöstä komitean kanssa. Vielä vuonna 1957 YK yritti yhteistyön parantamista Etelä-Afrikan kanssa, mutta jälleen Etelä-Afrikka torjui yrityksen Lounais-Afrikan saattamisesta kansainväliseen valvontaan.

Tämän jälkeen on YKn yleiskokous toistuvasti korostanut, että Etelä-Afrikan menettely Lounais-Afrikassa on ristiriidassa YKn päätösten kanssa siirtomaajärjestelmän purkamisesta ja muodostaa vakavan uhan kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle.

HAAGIN HÄPEÄPÄÄTÖS

Kun näistä vetoomuksista ei ole ollut apua, kääntyivät Etiopia ja Liberia Haagin kansainvälisen tuomioistuimen puoleen. Sen julistama päätös osoittaa, että tämäkään ei riitä Lounais-Afrikan rotuterrorin lopettamiseksi. nyt ovat lounaisafrikkalaisten maanpaossa toimivien kansallisten järjestöjen edustajat jo puhuneet voimakeinoin tapahtuvasta maan vapauttamisesta koska muut keinot eivät näytä tuovan tulosta. Mm Afrikan valtioiden yhtenäisyysjärjestölle on lähetetty tätä koskeva sanoma.

Samalla ennustetaan, että Aasian ja Afrikan valtiot ryhtyvät toimenpiteisiin Haagin oikeuden kokoonpanon muuttamiseksi siten, että se ei edustaisi näin yksipuolisesti valkoisen rodun etuja. Joka tapauksessa Haagin tyrmistyttävä päätös aiheuttaa usealla taholla toimintaa taistelun kehittämiseksi Lounais-Afrikan terrorikomentoa vastaan.

— H. S.

USAn lahjoituksista virallisesti loppu

USAn maatalousministeri Orville Freeman on ilmoittanut Intian hallitukselle, että tästä lähtien kaikkien USAsta maataloustuotteita ostavien maiden on maksettava ostonsa dollareissa. Intia ei muodosta tästä mitään poikkeusta, korosti Freeman. Tämä ilmoitus on vaikuttanut pommin tavoin Intiassa, jolla on muutenkin niukka valuuttavaranto ja suuri amerikkalaisen vehnän tarve.

Tässä yhteydessä on myös paljastunut, että USAn esittämät väitteet viljan muiden maataloustuotteiden "lahjoituksista" ylijäämävarastoista puutteen alaisille kehitysmaille ovat olleet pelkkää bluffia. USA on jo aikaisemmin vaatinut kaikista toimituksistaan maksun, mutta se on useimmissa tapauksissa saatu suorittaa asianomaisen saajamaan valuutassa. Nyt tästä "lahjoittamisesta" on tehty loppu ja kaikki on maksettava tästä lähtien dollareissa, kuten maatalousministeri Freemanin tiedonannosta ilmenee.

Intian keskuspankkiin on kertynyt USAn tilille pääasiassa USAn vehnätoimituksista noin 18 miljardia Intian rupiaa. Tämä summa kulkee Intian keskuspankin tileissä pitkäaikaisena luottona. Viime maaliskuusta lähtien USA on kuitenkin ryhtynyt käyttämään tätä rupia-tiliä maksuihinsa kolmansiin maihin sekä amerikkalaisten turistien dollarien vaihtamiseen.

USAn uusi jyrkkä dollaripolitiikka mm. vehnätoimitusten maksuksi on välitöntä heijastusta USAn pahenevasta maksutasekriisistä.

"Onko teille tullut koskaan mieleen se, että sota köyhyyttä vastaan voisi koskea meitäkin."

Paavin vetoomus:

"USAn rauhantahdon" nimissä ja pommittajien puolesta

Castelgandolfo. — Paavi Paavali VI esitti viime viikolla uuden vetoomuksen Vietnamin rauhan puolesta ja viittasi erityisesti Pohjois-Vietnamissa vangittuina oleviin amerikkalaisiin lentäjiin.

Hän esitti vetoomuksensa viikoittaisella vastaanotollaan kesänviettopaikassaan Castelgandolfossa lähellä Roomaa.

Viitaten Yhdysvaltain YKn päävaltuutetun Arthur Goldbergin äskettäiseen vierailuun hänen luonaan paavi sanoi: "Olemme äskettäin vastaanottaneet Vietnamin vihollisuuksien toiselta osapuolelta vakuutuksen hyvästä tahdosta ja vilpittömästä kehotuksesta lopettaa sota, joka on aiheuttanut jatkuvia kovia kärsimyksiä Vietnamin kansalle. Toivoisimme, että kaikki muutkin esittäisivät tällaisen vilpittömän vakuutuksen."

"Tosiasia, joka näyttää herättävän erityistä mielenkiintoa siitä mahdollisesti koituvien vakavien seurauksisen vuoksi, on Pohjois-Vietnamissa olevien amerikkalaisten vankien kohtalo", jatkoi paavi.

Hän sanoi, että hänen puolueettoman rauhanrakkautensa vuoksi "tunnemme velvollisuudeksemme osoittaa sen kansakunnan johtajille sydämestä tulevan kunnioittavan rukouksen".

Tämän jälkeen paavi uudisti "surullisen vetoomuksen rauhan ja sovun puolesta" ja kehotti käyttämään kaikki keinot oikeudenmukaisen ja kunniallisen ratkaisun löytämiseksi kiistaan.

NL ja Japani tekivät uuden sopimuksen

Tokio. — Neuvostoliitto ja Japani sopivat maanantaina yhteistoiminnasta Siperian kehittämiseksi ja kaksipuolisten taloussuhteiden edistämiseksi.

Tähän sopimukseen päästiin Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykon ja Japanin ulkoministeri Etsusaburo Shiinan välisissä keskusteluissa.

He jatkavat edelleen keskustelu- ja muista näitä maita kiinnostavista kysymyksistä mr. Gromykon ollessa virallisella vierailulla Japanissa.

Sodan jokainen päivä on tappio USAn politiikalle

Tukholma. — USA teki poliittisen ja psykologisen virheen jättäessään joukkonsa Aasiaan saatuaan voiton Japanista, kirjoittaa Hongkongista palannut tunnettu ruotsalainen kirjailija ja yhteiskuntakriitikko Arthur Lundkvist Dagens Nyheterissä.

Amerikkalaisen propagandan virallisten vakuutusten mukaan USA käy aatteellista taistelua kommunismin vaaraa vastaan, joka väitteiden mukaan uhkaa paitsi Aasiaa myös koko maailmaa. Tämä on muuttanut tunkeutumisen vieraille alueille ristiretkeksi.

Itse asiassa tunkeutuminen on johtanut ennenkuulumattomiin veritekoihin, kansojen tuhoamiseen, kaupunkien ja kylien hävittämiseen, kasvavaan korruptioon ja taantumuksellisten hallitusten tehostumiseen.

Luotuaan seikkaperäisen katsauksen Kaakkois-Aasiassa vallitsevaan tilanteeseen ruotsalainen kirjailija lopettaa: Jokaista päivää, joka tuo tullessaan USAn jättimäisen sotakoneiston tuloksettomia toimenpiteitä Vietnamissa, Aasian kansat pitävät amerikkalaisten tappiona. USAn on osoittanut kykenemättömyytensä tehokkaisiin sotatoimiin. Samanaikaisesti tulevat myös yhä selvemmiksi ne poliittiset ja psykologiset epäonnistumiset, joista ulospääsynä voi olla vain amerikkalaisten joukkojen poisvetäminen. USAn toimenpiteet eivät ole tähän mennessä johtaneet mihinkään paitsi tuhoamiseen ja joukkomurhiin.

Lundkvist kiinnittää huomiota koko Kaakkois-Aasian kansojen itsetunnon heräämiseen. Vallassa olevat oligarkiat, feodaalit sekä finanssi- ja sotilaspiirit, jotka ovat yhteistyössä USAn kanssa, muuttuvat kansojensa silmissä yhä voimakkaammin petturimaisiksi loisaineksiksi. Köyhimpien talonpoikaismassojen poliittinen ja yhteiskunnallinen tietoisuus lisääntyy koko ajan.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Nestori Tuomi, Stony Creek, Ont., täyttää torstaina, heinäkuun 28 pnä 72 vuotta.

John Rasi, Port Arthur, Ont., täyttää perjantaina, heinäkuun 29 pnä 71 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

ENEMMÄN SELLAISTA, JA MYÖS TEKOJA

Viikon vaihteessa saatujen uutistietojen mukaan ulkoministeri Paul Martin oli Washingtonissa vieraillessaan sanonut, että Canadassa toimivien yhdysvaltalaisten omistamien alayhtiöiden tulee noudattaa canadalaisia lakeja, ja että Canadan hallitus tulee vastustamaan kaikkia yrityksiä, joiden tarkoituksena on saada k.o. alayhtiöt noudattamaan yhdysvaltalaislakeja, jotka kieltävät esimerkiksi kaupankäynnin Kiinan, Pohjois-Vietnamin ja Kuuban kanssa.

Tämä on sellaisenaan lämpimästi tervehdittävä uutistieto. Se on sitäkin miellyttävämpi kun tiedetään ,että ulkoministeri Martin on liberaalipuolueen hierarkian yksi kaikkein amerikkalaismielisempi silmäntekevä.

Saatujen uutistietojen mukaan ulkoministeri Martin meni Washingtonissa antamansa lehtihaastattelun yhteydessä "pitemmälle kuin milloinkaan ennen" vaatiessaan, että amerikkalaisten omistamien alayhtiöiden pitää Canadassa noudattaa maan lakeja.

Aiheensa hän sai tälle lausunnolleen siitä kun alahuoneen istunnossa esitettiin Ottawassa heinäkuun 12 päivänä syytös, että Robin Hood, Quaker Oats ja Pillsbury — on kieltäytyneet yhdysvaltalaislakien velvoitusten johdosta jauhattamasta Kuubaan lähetettävää vehnää.

Myöhemmin on "selitetty" että kysymys ei ole varsinaisesta "jauhatuksesta kieltäytymisestä", vaan siitä, että nämä yhtiöt eivät ole yrittäneetkään saada näitä jauhatusurakoita siksi, kun ne eivät halua saattaa rajan eteläpuolella olevia emäyhtiöitä kiusalliseen asemaan.

Käytännön kannalta katsoen tämä on samanlainen veruke kuin se entisen pikkupojan äidilleen antama selitys, että "en minä vedä kissaa hännästä, minä pidän vain sen hännästä kiinni!"

Tosiasia nimittäin on, että kieltäytymällä tavoittelemasta Kuubaan menevän vehnän jauhattamisurakoita, ko. alayhtiöt toteuttavat käytännössä Yhdysvalloissa laadittua "kylmän sodan" lakitekelettä, mikä kieltää amerikkalais. yhtiöt tekemästä kauppaa vissien sosialististen maiden kanssa.

Viitaten tähän pahamaineiseen yhdysvaltalaislakiin, ulkoministeri Martinin kerrotaan sanoneen sanomalehtien kirjeenvaihtajien haastattelutilaisuudessa, että "Trading With the Enemy Act" — vihollisen kanssa kaupankäyntiä koskeva laki — voi olla juridisesti laillinen laki Yhdysvalloissa, mutta Canadan halltus ei hyväksy sitä käsitystä, että sillä on mitään arvoa rajan pohjoispuolella.

Oikein ja ajankohtaisesti haastettu, sanovat siitä canadalaiset yleensä, ilmaisten kuitenkin toivomuksen, että puheet johtaisivat tekoihin. Mutta on kysyttävä, miksi mr. Martin puhui "vain" yhdysvaltalaisille sanomalehtimiehille, eikä esim. ulkoministeri Ruskille?

Hyvät puheet ovat tietenkin paljon parempia kuin huonot sellaiset. Mutta hyvilläkin puheilla on käytännöllistä arvoa vain silloin kun niitä toteutetaan käytännössä.

Kokemuksesta tiedetään, että tämä mylly-yhtiöiden tapaus ei ole ainoa laatuaan. Meillä on lukemattomia muita samanlaisia esimerkkejä, ikävä sanoa myös työväenliikkeen piireistä.

Parhaiten tunnettu esimerkki siitä, miten täkäläiset alayhtiöt kuulevat vieraan maan komennuksia ja viittaavat kintaalla Canadan lakeihin ja menettelytapoihin, on epäilemättä se kun Ford-yhtiö torjui Kiinan kansantasavallan kuorma-autotilauksen canadalaisten autotyöläisten työttömyyden hinnalla vain siksi kun Yhdysvalloissa yhdysvaltalaisia varten laadittu lakitekele kieltää kaupankäynnin "vihollisen kanssa".

Ammattiyhdistysmiehet tietävät myös, miten joidenkin amerikkalaisunioiden säännöksissä on työväenliikkeelle kokonaan vieraita määritelmiä ja vaatimuksia, jotka on laadittu Yhdysvaltain taantumuksellisen lainlaadinnan vaatimuksesta — ja joiden toteuttamista vaaditaan unioiden canadalaisjäseniltäkin, vaikka ne "kylmän sodan" säädökset ja vaatimukset ovat täydellisesti ristiriidassa maamme lakien, kansalaisoikeuksien ja yleisten tapojen kanssa.

Hurskaat toivomukset eivät tässä tilanteessa mielestämme vastaa vallitsevien olosuhteiden vaatimuksia. Hallituksen olisi mielestämme koko valtiovallan arvovallalla sanottava, että täkäläisten alayhtiöiden käy lakivoimaisesti kalpaten, jos ne yrittävät toimia maan lakeja rikkoen vieraan maan lakien vaatimalla tavalla — ja että ns. "kansainvälisten" unioiden jäsenyydessä olevat canadalaiset ammattiyhdistysliitot eivät saa liioin vaatia jäseniltään mitään sellaista, mikä on ristiriidassa canadalaisten lakien ja perinnäistapojen kanssa.

Mr. Martinin lausuntoon palataksemme me yhdymme niihin canadalaisiin, jotka toivovat, että hän esittäisi lausuntonsa välittömästi Yhdysvaltain hallitukselle, ja että hän osaltaan myötävaikuttaisi täällä kotona siihen, että amerikkalaisten omistamien alayhtiöiden täytyy toimia kaikissa tilanteissa "hyvien kansalaisten" tapaan maan lakien ja tapojen mukaisesti. — Känsäkoura.

Urheilua

RON CLARKE IHMEELLISIN ME TULOSTEN PARANTAJA

Kuulan ME kehittinyt 10 v. 16 prosenttia

Jim Ryanin, Berkleyssä juoksema mailin maailmanennätystä 3.51,3 on pidettävä todella huomattavana saavutuksena. Jazyn nimissä ollut ennätys parani 2,3 sekuntia. Prosenteiksi laskettuna se tekee 1,0 pros. Juoksulajeissa näin suuri ennätysparannus on harvinainen. Heittolajeissa sekä (lasikuitu) seipäässä ovat ennätykset sen sijaan kiivenneet valtavasti ylöspäin.

On täysin perusteltua odottaa ME-taulukon näyttävän vuonna 1980 eräiden lajien osalta seuraavalta: Keihäs 100 m. moukari 85 m, kiekko 75 m, kuula 25 m, seiväs 6 m ja korkeus 250.

KUULASSA SUURIN KEHITYS

Verrattaessa tämän päivän ME-tuloksia vuoden 1955 vastaaviin lukemiin todetaan kehityksen olleen kaikkein suurimman kuulantyönnössä, jossa parannus on 16,0 prosenttia. Parry O'Brienin silloinen hirmutulos 1854 tuntuu nyt varsin vaatimattomalta Dallas Longin 21.52 kantaneen ennätyskaaren rinnalla. Seuraavilla sijoilla ovat moukari (14.6 pros.), keihäs (12.2), seiväs (11.5), kiekko (10.0), ja korkeus (7.5 pros.) Hyppylajeista pituus (2.7 pros), ja kolmiloikka (2.8 pros) ovat sen sijaan pysyneet miltei paikallaan.

CLARKE LOISTAA JUOKSUISSA

Juoksuista on ennätys parantunut eniten 10,000 metrillä (4.5 pros.). Tätä on kuitenkin pidettävä lähinnä ilmiömäisen Ron Clarken ansiona, sillä muut maailman huippujuoksijat ovat aivan ällistyttävän paljon australialaisen ihmejuoksijan takana. Matkojen lyhentyessä ennätysten prosentuaalinen parannus vastaavasti pienenee. Alimmillaan se on 200 metrillä (1,0), sillä 100 metriä tekee ainoan poikkeuksen sääntöömme. Pikapyrähdyksen ennätyksen alittaminen on kuitenkin kaikkein vaikein tehtävä, jos haluaa nimensä ME-tilastoihin Vaikka ennätys onkin vuodesta 1955 parantunut 0,2 sekunnilla (2,0 pros.), saattaa seuraava vuosikymmen kulua ilman, että ME-aikaa lainkaan pystytään alittamaan.

AITAJUOKSUN ME HEIKKO

Aita- ja estejuoksussa on ennätyksen parantuminen ollut noin 2.5 pros. luokkaa. 3,000 metrin esteissä luulisi olevan eniten parantamisen varaa, sillä Gaston Roelants'in sileän tulokset vastaavat noin 8.20:n aikaa.

MAAILMANENNÄTYSTEN KEHITYS

Laji	V 1955	V 1966	% %
100 m	10,2	10.0	2.0
200 m	20.2	20.0	1.0
400 m	45.4	44,9	1.1
800 m	1.45.7	1.44,3	1.3
1,500 m	3.40.8	3.35.6	2.4
Maili	3.58,0	3.51.3	2.8
5,000 m	13.40.6	13,16.6	2.9
10,000 m	28.54.2	27.39.4	4 5
110 m aj	13.5	13.2	2.3
400 m aj	50.4	49.1	2.6
3,000 m:n ej	8.40.2	8.26.4	2.7
Korkeus	212	228	7.5
Seiväs	477	532	11.5
Pituus	813	835	2.7
Kolmiloikka	16.56	17.03	2.8
Kuula	18.54	21.52	16.0
Kiekko	59.28	65.22	10.0
Moukari	64.38	73.74	14.6
Keihäs	81.75	91.72	12,2

Ei se mitään tee, se soittaa vaan

Saksalainen työntukimuslaitos on suorittanut tutkimuksen muusikon työsuorituksista aiheutuvista rasituksista ja tulokset ovat olleet varsin yllättäviä. Tutkimuksissa pidettiin tavoitteena saada selvitetyksi, kuinka orkesterimuusikon elintoiminnat vaihtelevat harjoituksen ja esityksen aikana verrattuna normaaliin.

Tutkimuksessa todettiin, että vain aniharvoissa ammateissa vaaditaan niin suurta keskittymiskykyä kuin orkesterimuusikolta. Sarjatyötä tekeväkin voi liukuhihnajärjestelmän puitteissa edes jonkin verran tahtiaan vaihdella, mutta soittajan on aina seurattava johtajaa ja nuotteja, taukokohdatkin ovat tahtien laskemista. Tästä aiheutuva rasitus mitattiin ottamalla sydämenlyöntien nopeus (pulssi) ja sormen päitten lämpötila, joka laskee jännityksen kasvaessa. — Jo harjoituksissa mutta vielä enemmän esityksissä havaittiin kummassakin runsaasti vaihteluja.

Pulssilukemat vaihtelivat normaalista, joka liikkuu yleensä 60 lyönnin paremmalla puolella minuutissa, aina sadan tienoilla ja sen yli. ja nousivat huippulukemiksi erittäin vaativissa kohdissa. Tällainen huippulukema oli mm. Klarinitisteilla 130, mutta vaskipuhaltajilla ja sellisteillä jopa 160 lyöntiä minuutissa.

Sormenpäiden lämpötilan vaihtelut olivat yhtä ihmeteltävän vaihtelevia. Tavallista korkeammassa huonelämmössä saattoi sormenpäiden lämpö laskea kaksikin Celsius astetta esityksen aikana.

Edellä ilmentyneen ruumiillisen rasituksen lisäksi vaikuttavat muusikon työssä meluisa ympäristö ja työaika. Näiden yhteinen vaikutus elintoimintoja säätelevien hermostoihin oli epätasainen miltei kolmella neljästä soittajasta välittömästi esityksen jälkeen.

Näiden tutkimusten tulokset saattavat vähän arveluttavaan valoon tunnetun kansanomaisen lausuman: Ei se mitään tee, se soittaa vaan.

Suora laivaliikenne
Montrealista Helsinkiin

Baltic Steamship Lines
aloittaa
MATKUSTAJALAIVA-LIIKENTEEN
Montreal—Helsinki—Leningrad
välillä
UUSI LINJALAIVA
M.S.
"Aleksandr Pushkin"
ensimmäinen itäänpäin tapahtuva neitsytmatka
MONTREALISTA
Huhtikuun 30 pnä
saapuen Helsinkiin
toukokuun 12 pnä
Sen jälkeen tapahtuvat kulkuvuorot Montrealista:
KESÄKUUN 1 P.
HEINÄKUUN 4 P.
ELOKUUN 8 P.
SYYSKUUN 10 P.
LOKAKUUN 12 P.

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei ole mitään muuttoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Välisatamina, kuten Lontoo ja Kööpenhamina, voivat matkustajat mennä maihin. Joka pysähdyspaikassa on järjestetty ohjattuja turisti- ja näkemysmatkoja.

"Aleksandr Pushkin" on uusi 19,860 tonnin kantoinen linjalaiva, joka valmistui v. 1965. Siinä on kaikki nykyaikaiset loistomatkustajalaivan mukavuudet. Se on nopea, turvallinen ja kauttaaltaan ilmastoitu; lasikattoinen uimaallas, elokuvateatteri, lasten leikkihuone, loistava ruokailusali ja baarit.

Halvin turistiluokan kesäkauden lipun hinta
Montrealista Helsinkiin
U.S. $301.50

Tehkää paikkatilauksenne heti osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
100 Elm St. W. — P.O. Box 69
Sudbury, Ontario

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
100 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
Puhelin 924-9361

Parkway Bakers
SUOMALAINEN LEIPOMO
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
Aukioloajat: maanantaisin klo 12—6, tiistaista torstaihin klo 9—6, perjantaisin klo 9—7.30 ja lauantaisin klo 9—3.
290 Queen St. West EM 3-7676
Toronto 2-B Ontario

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Lydia Fashonin suunnittelema laivastonsininen sadetakki kuuluu Britannian kansojenyhteisön kisoihin Jamaicaan elokuussa menevien canadalaisneitosten puvustoon. Se on samalla kevyt matka-päällystakki. Kuva otettu Kingstonissa eräässä valokuvaamossa, jamaicalaisen poliisin rinnalla.

Länsi-Saksa ja Vietnamin sota:

Guernican pommittaja johtaa Bonnin joukkojen sijoittamista

Länsi-Saksan hallitus kuuluu Euroopassa USAn harjoittaman eskalaatiopolitiikan harvoihin kannattajiin. Amerikan kansallispäivän johdosta lähettämässään onnittelusähkeessä toivotti liittopresidentti Lubke onnea USAn sotilaallisille toimille Kaakkois-Aasiassa — tämä tapahtui vain muutamia päiviä ensimmäisen Hanoihin suunnatun pommihyökkäyksen jälkeen. Lubke nimitti Etelä-Vietnamissa olevia amerikkalaisia joukkoja "vapauden esitaistelijoiksi". Liittohallituksen virallinen edustaja, valtiosihteeri von Hase, kertoi UPIn mukaan Bonnin hallituksen olevan "vakuuttunut siitä, että kaikki amerikkalaisten Etelä-Vietnamissa suorittamat toimenpiteet ja myös vielä suoritettavat toimenpiteet edistävät rauhan säilymistä ja vapauden palauttamista Vietnamiin". Tätä kantaa edustaa myös Länsi-Saksan sosialidemokraatisen puolueen johto Esim. SPDn varapuheenjohtaja Fritz Erler vastusti "pehmeää linjaa Amerikan hallituksen taholta Vietnam-selkkauksessa" ja Willi Brandt kehotti länsisaksalaisia ja länsiberliiniläisiä "suomaan enemmän ymmärtämystä USAn vaikeille ongelmille Kaakkois-Aasiassa".

Jo nyt antaa Länsi-Saksa USAlle huomattavaa aineellista ja sotilaallista tukea. Helmikuun puolivälissä paljastui USAn kongressissa, että Bonnin ja Washingtonin välillä oli tehty sotatarvikekauppa. Länsisaksalainen Röchling-yhtymä sai näin ollen 200 miljoonan tilauksen, mikä aiheutti suurta kateutta amerikkalaisten kilpailijoiden keskuudessa.

Epätäydellisten tietojen mukaan ylittävät Bonnin USAn Vietnamin sodalle myöntämät avustukset huomattavasti 150 miljoonan Saksan markan rajan.

Esim. IG Farbenin seuraajayhtymä on toimittanut vuoden 1965 kesästä lähtien kemiallisia taisteluaineita Etelä-Vietnamiin. Bayer-osakeyhtiö on perustanut jo pitempi aika sitten USAhan Chemagre Corporation-nimisen tytäryhtiön, jonka toimipaikka on Kansasissa. Tämä toiminimi valmistaa samoin kemiallisia taisteluaineita Kaakkois-Aasiassa oleville amerikkalaisille joukoille. Ludwigshafenissa toimiva Die Badische Anilinund Soda-Fabrik AG on yhtynyt amerikkalaiseen Dow Chemicaliin, jonka tuotanto-ohjelmaan sisältyy niin ikään kemiallisen sotamateriaalin valmistus.

Da Nangista 45 km kaakkoon sijaitsevaan Nong Songiin syntyy suuri kemiakombinaatti Länsi-Saksan hallitus myöntää sen rakentamiseen 50 miljoonan markkaa. Valmistuttuaan tuiee tehdas tuottamaan kaikkia Etelä-Vietnamin vapautusliikettä ja siviiliväestöä vastaan käytettäviä myrkkyaineita.

Länsi-Saksan Etelä-Vietnamiin suuntautuvien varustelutaloudellisten tavaratoimitusten arvo oli noussut vuoden 1964 loppuun mennessä 533 miljoonaan markkaan. Sen lisäksi myönsi liittohallitus Etelä-Vietnamille 252.5 miljoonaa markkaa sotaluottoa. Viime helmikuussa oli Etelä-Vietnamissa jo 2500 länsisaksalaista "teknikkoa" pystyttämässä sodankäynnin kannalta tärkeitä kohteita. Noin 120 Bundeswehrin sotilasta — pääasiallisesti ilmavoimien upseereja — on jo vuoden 1964 syksystä lähtien ollut komennuksella Vietnamissa, tosin amerikkalaisissa asepuvuissa ja amerikkalaisin lentokonein.

Amerikkalaisen uutiskuvalehden Timen mukaan pelkästään helmi- ja huhtikuun välisenä aikana 1965 kaatui Etelä-Vietnamissa kuusi Bundeswehrin ilmavoimien upseeria, 13 haavoittui ja kaksi joutui kadoksiin. Länsisaksalainen lentäjä Manfred Kienast, joka palasi Etelä-Vietnamista haavoittuneena, kuvasi Länsi-Saksan lehdille, miten Bonnin ilmavoimien sijoitus Etelä-Vietnamiin organisoidaan: länsisaksalaiset sotilaat saavat ensin erikoiskoulutuksen viidakkosotaa varten USAssa, minkä jälkeen he saavat amerikkalaiset paperit ja asepuvut.

Erhardin joulukuussa Johnsonin luo tekemän vierailun jälkeen päätti Bonnin hallitus lopullisesti ns. Vietnamin legioonan muodostamisesta Sotaministerit von Hassel ja McNamara sopivat ensi sijassa Bonnin upseereista kootun 'huomioitsijaryhmän" lähettämisestä Vietnamiin. Tällä välin kootaan Hammelburgin ja Altenstadt-Shongaun varuskunnissa Baijerissa "erikoiskomennuskuntia". Saigonissa on jo Bundeswehrin vastaanottoasema, joka toimii lähettiläs Shlegelbergerin Jenan vapaaherran, etukomennuskunnan päällikön ja USA-joukkojen ylipäällikön yhdysupseerin alaisena. Bonnin hallitus on niin ikään perustanut erityisen sota-asianvaliokunnan Vietnam-kysymyksiä varten. Länsisaksalaisten joukkojen sijoittamista Vietnamiin johtaa Bundeswehrin ylitarkastaja von Trettner, joka oli mukana Hitlerin Condor-legioonassa osallistuen espanjalaisen kaupungin Guernican tuhoamiseen. CSU-puheenjohtaja Strauss on vaatinut 50,000 Bundeswehrin sotilaan lähettämistä Vietnamiin.

Helmikuun alussa 1966 vahvisti tiedotuspalvelu "RF World News" ranskalaisen lehtinaisen Genevieve Tabouisin paljastuksen: 2500 länsisaksalaista sotilasta oli saapunut Vietnamiin. Samaan suunnitelmaan kuuluu edelleen länsisaksalaisten ns. sairaalalaivojen asettaminen Vietnamin vesille.

Ensimmäinen tämänlaatuinen laiva "Helgoland" lähtee merelle tämän vuoden puolivälissä purjehtien Vietnamin suuntaan Länsi-Saksan lipun alla.

Starfighter putosi taas

Bonn. — Länsisaksalainen Starfighter-suihkuhävittäjä syöksyi jälleen alas. Kone putosi mereen Helgolandin saaren lähettyvillä. Lentäjä pelastui laskuvarjolla, mutta häntä ei vielä illalla ollut löydetty merestä.

Kone oli 61 pudonnut länsisaksalainen Starfighter. 34 saksalaista lentäjää on saanut surmansa.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Mrs. Amanda Laine kuoli täkäläisessä sairaalassa heinäkuun 21 pnä. Hän oli 78 vuoden ikäinen.

Suomessa syntynyt mrs. Laine tuli tähän maahan v. 1925. Suremaan jäi kolme tytärtä, Mina, Laimi sekä kaksi poikaa, Urho ja Viljo ja 6 lastenlasta Canadassa sekä 2 siskoa Suomessa. Mrs. Laine haudattiin lauantaian Riverside hautausmaahan.

* * *

Port Arthurin Taxi-autojen pohjamaksu on nyt 60 senttiä entisen 50 sentin asemesta, ollen se nyt sama kuin Fort Williamissakin.

— ATH.

Kauneimmat
MUISTOJEN
KUKAT
edesmenneen tuttavamme
Heikki Väyrysen
MUISTOLLE
Helga ja Heikki Alikoski
Aili ja Emil Rakkola
Sault Ste. Marie Ontario

Näkymättömät vallanpitäjät hallituksen takana

Mielenkiintoinen tutkimus julkaistu Ruotsissa

Valtiopäivät säätävät ja hallitus päättää, sanotaan, mutta tosiasia kaikkien määräysten ja päätösten takana on monta eri tuntematonta tekijää, jotka mielipiteillään omia etujaan ajaen parhaansa mukaan koettavat vaikuttaa kaikkiin päätöksiin.

Ruotsissa on viime talvena julkaistu mielenkiintoinen tutkimus näistä "salaisista" valtatekijöistä, jotka usein hyvinkin ratkaisevasti osallistuvat hallituksen päätöksien tekoon, ja joissakin tapauksissa jopa määräävät niistä.

Jokaisen maan hallitus joutuu luonnollisesti päätöksiä tehdessään hankkimaan neuvoja ulkopuolisilta asiantuntijoilta, joko yksityisiltä tai järjestöiltä, koska sen oma asiantuntemus ei ole riittävä eikä valtiopäiville voi esitystä antaa ennen kuin se on tutkittu.

Missä määrin nämä "asiantuntijat" ja ulkopuoliset neuvonantajat vaikuttavat päätöksiin, on mielenkiintoinen kysymys ja tämä Uppsalan yliopiston valtiotieteiden dosentin Nils Elvanderin työ pyrkii antamaan siihen vastauksen, ainakin Ruotsin osalta.

Hänen tutkielmansa on laaja ja se sisältää ainakin tavalliselle kansalaiselle yllättävää aineistoa. Tutkimus tulee varmasti antamaan aihetta moniin keskusteluihin ja väittelyihin ja siinä esitetyt seuraavat väitteet voivat saada monen ihmettelemään.

Eri järjestöt eivät anna Ruotsin valtiopäiville suurtakaan arvoa ainakaan silloin kun on kysymyksessä vaikuttaminen jonkin poliittisen päätöksen syntyyn.

Valtiopäivillä ei ole suurta valtaa ja varsinaiset "valtaryhmittymät" ovat kokonaan sen ulkopuolella.

Dosentti Elvander on haastatellut hallituksen jäseniä, puolueiden johtajia, valtiopäivämiehiä ja maan 19 johtavan järjestön avainasemissa olevia miehiä. Hän on tutkinut kaikki näiden järjestöjen kokousten pöytäkirjat sekä viranomaisten neuvottelujen julkaistut tulokset sekä luonnollisesti myös valtiopäivien ja sen valiokuntien istuntojen pikakirjoitetut pöytäkirjat.

RUOTSIN HALLITUS EI-POLIITTISTEN JÄRJESTÖJEN VAIKUTUKSEN ALAINEN

Ruotsin demokraattinen hallitus on vähintään yhtä paljon kuin useamman muun maan hallitus ulkopuolisten ei-poliittisten järjestöjen vaikutusvallan alainen. Eri kansalaisjärjestöt ja etupiirit saavat äänensä kuuluviin poliittisista puolueista ja valtiopäivistä välittämättä, eivätkä myöskään hetkeäkään epäröi käyttää "omia teitään".

Näistä Elvanderin luettelemista 19 suurimmasta järjestöstä mainittakoon LO (ammattiyhdistysten keskusliitto), virkamiesjärjestöt TCO, SACO, SMR, työnantajain keskusliitto SAF, teollisuusliitto IF, tukkukauppiaat, kauppiasyhdistys, vientiyhdistys, pankkiyhdistys, vakuutuslaitosten liitto, osuustoimintajärjestöt, maanviljelijät, vuokralaisten keskusliitto. kauppakamarit ja monet muut. Näiden suurten järjestöjen lisäksi on lukematon pienempien yhdistysten ja järjestöjen joukko, mutta niiden vaikutusvalta ei ole hallitustasolle ulottuva kuten suurten vaikutusjärjestöjen.

Epäviralliset, kaikessa hiljaisuudessa tapahtuvat yhteydenotot ovatkin nykyisin yhä suuremmassa määrin korvanneet viralliset neuvottelutilaisuudet ja ulkopuolisten voimien vaikutus hallituksen päätöksiin tapahtuu vähemmän suositeltavassa muodossaa.

Suurimman vaikutusvallan omaavista järjestöistä mainittakoon seuraavat:

Exportföreningen, ulkomaankaupan viejien yhdistys, on hyvin tärkeä ja vaikutusvaltainen tekijä ja joskus jopa määräämässä maan ulko- ja kauppapolitiikasta. Yhdistyksellä on omat päivittäiset yhteytensä ulkoministeriöön ja maan hallitukseen ja näissä kuunnellaan hyvin tarkasti, mitä yhdistyksellä on sanottavana. Tämä ei toisaalta ole ihmekään, koska yhdistyksellä on jäsenyhtiöidensä kautta kaikkialle haarautuvat yhteytensä ulkomaille, ja se saa sitä tietä käsiinsä sellaisiakin tietoja, joita maan virallisilla edustajilla ei ole mahdollista hankkia. Joskus taas toimii yhdistyksen ulkomaanedustus osana maan virallisesta edustustosta tai muuten suorittaa tehtäviä, jotka luonteeltaan ovat virallisia. Harvoin joutuu Exportföreningen tappiolle jos mielipiteet hallituksen kanssa menevät ristiin. Eikä ihmekään, koska yhdistyksen edustajat ovat maan vientiteollisuuden voimakkaita nimiä ja samalla maan johtavia talousmiehiä.

Vaikka sekä teollisuusyhdistyk-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Kuudes aisti

Ihon orvaskesi, jonka avulla erotamme kuuman ja kylmän sekä tunnemme kivun, voi toimia myös kuulon ja näön apuaistina.

Yhdysvalloissa kokeillaan parhaillaan ihon aistiman merkkikielen siirtomahdollisuuksia. Sen välityksellä voisi tarpeen vaatiessa lähettää sanomia lentäjille, astronauteille, ja merenkulkijoille. Vastaanottaja saa nämä sanomat sähkösysäysten muodossa toisen käden neljään sormeen kiinnitettyjen elektrodien välityksellä. Koehenkilöinä olleet yksilöt ovat helposti kyenneet erottamaan kolme tai neljä kestoaikaa ja yhtä monta kynnystä sähkövirran voimassa. Voima- ja kestotason yhdistelmät jokaiselle elektrodiin kytketylle sormelle antavat mahdollisuuden 48 kirjainta tai nuomeroa käsittävän merkkikielen luomiseen.

Kahdentoista tunnin harjoittelun jälkeen koehenkilö pystyi vastaanottamaan 38 sanaa minuutissa, mikä on 60 pros. morse-aakkosilla kuuden kuukauden harjoittelun jälkeen saavutettua tulosta enemmän.

Yksinkertaisimmassa muodossaan tätä "pinnallista" kieltä voidaan käyttää lyhyiden määräysten ja varoitusten antamiseen. Ruumiin eri osiin yhdistettyään nämä laitteet palauttavat suunnantajun sen kadottaneille astronauteille ja antavat sammakkomiehille mahdollisuuden suunnistautua.

Asiantuntijat toivovat voivansa kehittää tämän merkinantojärjestelmän sellaiseksi, että normaali vastaanottomäärästä olisi 200 sanaa minuutissa.

Sisällissodan vaara Jaavalla

Jakarta. — Jaavan saarella on lisääntynyt sisällissodan vaara Indonesian presidentti Sukarnon kannattajien ja vastustajien välisten kahakoiden takia.

Indonesian "voimamies", kenraaliluutnantti Suharto, piti tiistaina opiskelijain konferenssille puheen minkä yhteydessä hän kehoitti opiskelijoita lieventämään julkilausumiaan. Hänen puhettaan on selitetty toimenpiteeksi Kami-nimellä tunnetun voimakkan nuorisojärjestön tyynnyttämiseksi. Mainittu järjestö on vienyt julkisuuselämässä johtavaa osaa Sukarno-vastaisessa kampanjassa.

Jännitystilanne on pahentunut sen vuoksi kun Sukarnon voimakeskuksessa, Keski-Jaavassa, on puhjennut yhteenottoja presidentti Sukarnon kannattajien ja vastustajien välillä.

Erään uutistiedon mukaan merijalkaväki linjoittui Sukarnoa kannattavan Indonesian Kansallispuolueen puolelle Sukartassa, Jaavan keskuksessa olevassa kaupungissa, noin 270 mailia itään Jakartasta. Merijalkaväen miesten sanotaan tunkeutuneen Kamin päämajaan ja käsitelleen siellä olleita jäseniä kovakouraisella tavalla.

Indonesian kansallispuolueen nuorten jäsenten sanotaan hajoittaneen muhamettilaisten paraatin. Muhamettilaiset hyökkäsivät sitten mainitun puolueen päämajaan kahdesti ennen kuin asevoimat ajoivat heidät sieltä pois.

Sukartassa sanotaan tapahtuneen toistumiseen katukahakoita Sukarnon kannattajien ja vastustajien välillä.

Indonesian kansallispuolueen äänenkannattaja Suluh Marhaen kirjoitti, että puolueen jäsenet ovat Sukarnon "hyviä poikia", ja että puolue ei tule koskaan sallimaan presidentin häpäisyä.

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Kouluvandalismi laskusuunnassa

Rakennustarkastaja C. A. Walfordin antamien tietojen mukaan vandalismi Sudburyn kansakouluissa on vähenemässä. Kouluissa tapahtuu aina vandalismia lukukauden päätyttyä.

Tilatkaa Vapaus!

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HUUTOKAUPPA

LAUANTAINA, ELOK 6 PNÄ 1966, klo 2 ip., 40 päätä Ayrshire-lehmiä 13 on syksyllä poikivia, maidonjäähdytyssäiliö ja maitokuota. H. A. Waern, Con 2, Hanmer Township. (29-4-6)

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLAK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
190 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

LAITTEIDEN KORJAUSTA
- Ketjusahoja
- Ulkolaitamoottoreita
- Ilmajäähdytteisiä moottoreita
- Westinghouse sähkölaitteita ja televisioita
- Propane-kaasua

Jäähdytyslaitteita koteihin ja liikelaitoksiin
MASSEY SALES & SERVICE CENTRE
LAITTEIDEN MYYNTI JA HUOLTO
E. N. MacDonald, omist.
Puh. 869-1671, Espanola, Ont.

Inco aikoo nostaa syytteitä eräitä lakkolaisia vastaan

Torontosta keskiviikkoaamuna saatujen tietojen mukaan Inco on pyytänyt Ontarion työsuhdelautakunnalta lupaa syytteiden nostamiseksi joitakin lakossa olevia työläisiään vastaan.

Teräsunion piireistä saatujen tietojen mukaan kysymys on 35:stä työläisestä. Kuulustelu asiasta toimitetaan ensi keskiviikkona.

Yhtiön ja teräsunion väliset neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta, jotka piti aloitettaman tiistaiaamuna, siirtyivät iltaan asti siksi kun asianomaiset kinastelivat siitä, kenen lupakorteilla ns. "valkokaulustyöläiset" pääsevät lakkovahtilinjojen läpi.

Tuloksena oli, että teräsunion virkailijat ilmoittivat tiistai-iltana, ettei union toimesta anneta enää pääsylippuja hallinnolliseen henkilökuntaan kuuluville ja muille, jotka aikaisemmin tehdyn sopimuksen mukaan saavat mennä lakkovahtilinjojen läpi.

Union julkaisemassa lausunnossa sanottiin, että kello yhdestä alkaen päivällä voivat henkilöt, joilla on yhtiön pääsykortti, mennä lakkovahtilinjojen läpi. "Lakkovahtikapteeneista tuntuu, että tämä on tehokkain keino yhtiön ja union välillä tehdyn sopimuksen täytäntöönpanemiseksi . . ."

Viikon lopulla Incon työläisiä kehoitettiin hyväksymään tämä sopimus valkokaulustyöläisten päästämiseksi lakkovahtilinjojen läpi selittäen, että ko. työläisille annetaan kaksi lupakorttia, Incon lupakortti ja terästyöläisten union lupakortti, mutta Inco ei ilmeisestikään hyväksynyt sitä, että valkokaulustyöläisten tulee saada myös union lupakortin. Nämä valkokaulustyöläiset olivat kieltäytyneet vastaanottamasta union lupakorttia.

Incon työläisten "laiton lakko" on jatkunut heinäkuun 14 päivästä alkaen. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta aloitettiin sovitteluvirkailija W. H. Dieckien johdolla Torontossa tiistai-iltana.

Kulovaara on nyt suuri

Sudburyn alueella syntyi tiistaina kuusi uutta metsäpaloa. Neljä niistä on salaman sytyttämiä. Yhden uuden palon uskotaan saaneen alkunsa mustikanpoimijain huolimattomuudesta.

Salamaniskun aiheuttamat palot ovat O townshipissa, Espanolan länsipuolella, Demorest townshipissa Wahnapitae järven koillispuolella; Humbold townshipissa, Killarney alueella ja Killarney townshipissa, Garson-Coniston tiellä ja Delamere townshipissa Rock järven alueella.

Yllämainittujen lisäksi on 10 muuta metsäpaloa tällä alueella mutta ne kaikki ovat sammutustyöläisten kontrollissa.

Metsänsuojeluvirkailija Len Ridsdill kehoittaa entistää suurempaan huolellisuuteen metsäpalojen välttämiseksi.

Onko huono kuulo?
Jos on, kääntykää kuuloneuvonantajan puoleen:
KAY HEWITT'S Hearing Centre
PUH. 675-6329
101 Pine St. Suite 1 Sudbury
ILMAINEN henkilökohtainen tarkastus — ilman velvoituksia. Palatkaa takaisin ihmeelliseen äänimaailmaan! Elinikäinen palvelu taataan. Lähettäkää allaoleva kaavake:
Nimi ....
Osoite ....
....

Ensin suurjuhlaan ja sitten "piknikkiin"

Tiistaina pidetyssä Sudburyn osaston kokouksessa näkyi kesä tehneen tuntuvaa harvennusta, koska osanotto oli melko vaatimatonta. Osaltaan siihen tietysti vaikutti sekin, että vain muutaman päivän kuluttua aikaa suurjuhlamatka, jota ennen on vielä paljon valmistelemista. Mitään erikoisen tärkeitä asioita ei ollut kumminkaan käsiteltävinä ja ne saatiinkin menemään läpi hyvässä yhteisymmärryksessä.

Tärkein asia, ja sitä varten tämä kokous oli oikeastaan kutsuttukin, oli Työn Puiston myyntiajan pitkittäminen kuukaudella. Toisaalta taas jokainen myönsi, että parhaillaan paikkakunnalla vaikuttava Incon lakko halvaannuttaa kaiken liike-elämän, joten tällaisiin suuriin kauppoihin—suhtaudutaan varovaisuudella.

Aikaisemmin osaston kokouksessa valittu erikoinen kesäjuhlakomitea on ollut asiassa mukana ja tässä kokouksessa saatiin kuulla tämän kesäjuhlan viettämisajaksi määrätyn Työn Puisto elok. 21 p. Sinne on lisäksi hankittu erittäin arvokasta ohjelmaa, jonka lopullinen kokoonpano ilmoitetaan vasta myöhemmin. On myöskin suunnitteilla tarjoilla oikein hyvä ateria, mutta sekin ratkeaa sitten ajallaan. Tämä on huomautuksena, että suurjuhlien jälkeenkin on vielä jotakin hauskaa tulossa.

Keskusteltiin myöskin edustajan lähettämisestä musiikkiväen kokoukseen viemään Sudburyn osaston tervehdyksen. Liittokokouksessa olisi myöskin hyvä olla osaston puolesta edustaja, sillä Sudburyn os. tässä kokouksessa kannatettiin yksimielisesti Torontoa seuraavien suurjuhlien järjestäjäksi, joka tapahtuisi ensi kesänä Canadan 100-vuotisjuhlien merkeissä ja yksin jo siitäkin syystä olisi se juhlallisuutensa puolesta niin suurella paikkakunnalla sopiva viettää.

Kokouksessa ilmeni myöskin luja eteenpäin pyrkimisen halu ja osaston toimintaa olisi koetettava kaikin tavoin kohentaa heti kun taas ryhdytään toden teolla syystoimintaa suunnittelemaan.

Valoisin mielin katsottiin silti tulevaisuuteen kaikista vaikeuksista huolimatta ja jokaisella oli mielessä lähestyvät suurjuhlat, johon oikein suurella joukolla päätettin osallistua. Port Arthurissa tavataan.

Ylituotantoa NLssa

Moskova. — Neuvostoliiton talouselämä on joutunut aivan uuden elintarvikeongelman eteen. Äskettäin toimeenpannut uudistukset ovat johtaneet siihen, että maatalous on alkanut tuottaa enemmän lihaa ja maitoa kuin elintarviketeollisuus ehtii käyttää. Parannuskeinona tähän epäkohtaan vaaditaan nyt vapaampia markkinoita.

Tämä käy ilmi Pravdassa torstaina käydyssä avoimessa mielipiteidenvaihdossa, jota johti jokin aika sitten markkinataloudesta keskustelun aloittanut "radikaalinen" taloustieteilijä Lisitshkin. Pravdan keskustelu käydään korkeimmalla tasolla, eikä siinä salata mitään. Uudet toimenpiteet ovat lisänneet karjantuotantoa siinä määrin, ettei liha ja maitotuotanto ehdi valmistaa jalosteita.

Syyt ovat lukuisia: Teollisuuden rakentaminen on sujunut laskettua hitaammin — vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana saavutettiin vain 67 prosenttia asetetuista tavoitteista. 440:ssä Neuvostoliiton kaupungissa on maitotehdas, mutta yhtä useasta se puuttuu. Jäähdytyslaitteiden puute on myös tuntuva. Tuloksena on, että tällä hetkellä noin puolitoista miljoonaa sikaa on teurastamatta, ja siat lihovat liikaa. Markkinoilla on nyt aivan liikaa rasvaista lihaa, kun taas rasvattomasta on puutetta.

Useat maan johtavat talousasiantuntijat vaativat nyt Pravdassa maito- ja lihatuotteiden kaupan vapauttamista radikaalisesti. Mielestäni ylituotanto olisi rohkeasti lähetettävä eteenpäin vapaita myyntikanavia pitkin, osuuskuntaliikkeiden ja kolhoosimarkkinoiden kautta, sanoo eräs talousmies.

Talousmiehet vastustavat myös keskustelussa niitä ennakkoluuloja, jotka ovat vallalla vapaasta elintarvikekaupasta. Samalla he haluavat tarkistuksia alalla vallitsevaan hintajärjestelmään.

NÄKYMÄTTÖMÄT VALLANPITÄJÄT HALLITUKSEN TAKANA

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

sen että työnantajain keskusliiton hallituksiin kuluuvat melkeinpä samat miehet kuin vientiyhdistykseen ei työnantajain keskusliitolla ole läheskään samaa vaikutusvaltaa eikä sen sanalla samaa painavaa merkitystä kuin vientiyhdistyksellä. Vientiyhdistys tarkastaa ja hyväksyy esim. kauppasopimusluonnokset, eikä niitä varmasti esitetä pitemmälle, ennen kuin ne ovat vientiyhdistyksen mielen mukaiset.

LO — MAAN TOINEN HALLITUS

LO, ammattiyhdistysten keskusliitto, on maan toinen hallitus. Sillä on kieltämättä parhaat yhteydet hallitukseen ja suurin vaikutusvalta monessa asiassa. LO on voimatekijä, jonka vallasta ollaan täysin tietoisia niin valtiopäivillä kuin hallituksessakin, jossa istuu monta entistä LO:n toimihenkilöä aina rahaministeriä myöten. Valtioneuvoston suhteet ammattijärjestöihin eivät ole katkenneet työpaikan vaihdon takia, vaan päinvastoin vahvistuneet. LO:n mielipidettä kysytään, ellei virallisesti niin "hiljaisesti" asiassa kuin asiassa, ja usein se sen myös ratkaisee. Kieltämättömästi voimakas poliittinen tekijä kaiken lisäksi.

Valtion palveluksessa olevien eri ammatilliset ryhmittymät ja järjestöt ovat luonnollisesti aina hyvin informoituja ja myös huomattavia voimatekijöitä, ja niiden lausuntoja pyydetään tämän tästä mitä vaihtelevimmista kysymyksistä.

MAANVILJELIJÄIN JÄRJESTÖT EIVÄT VAIKENE

Myöskään maatalouden alalla toimivat kaksi suurta järjestöä eivät ole ilman yhteyksiä ylempiin viranomaisiin ja hallitukseen. Maatalouskysymykset ovat tulenarkoja Ruotsissakin, ja siihen kytkeytyy monta kiperää kysymystä ulkomaan kaupan alalta. Eivät maanviljelijäin järjestöt kätke kynttiläänsä vakan alle, vaan ovat aina valmiit sanomaan painavan sanansa pyydetään sitä tai ei.

Pienilläkin ryhmillä saattaa olla yllättävän suuri vaikutusvalta, sen huomaa kun tarkastelee ammattikalastajien osuutta esim. valtiopäivillä 11 vuoden aikana käsitellyistä hallituksen aloitteista. Ammattikalastajien toimeentuloa ja heidän elinkeinoaan käsitteli 2.5 pros. kaikista hallituksen esityksistä ja tämä johtui siitä, että heidän liittonsa puheenjohtaja kuului pitkät ajat hallitukseen (Gösta Skoglund).

Mutta eivät ainoastaan eri järjestöt ole muodostuneet voimatekijöiksi, vaan myös hallintoviranomaiset ovat saaneet käsiinsä keskitetyksi niin paljon valtaa, että ne toimivat täysin itsenäisinä ja jopa määräävät monessa asiassa hallituksen ohitset.

AMS, työmarkkinahallitus, on tällainen voimakkaaksi paisunut viranomainen. Siihen kuuluu paitsi virkamiesedustusta jäseniä eri taloudellisista järjestöistä kuten ammattiyhdistyksestä ym. ym. Työmarkkinahallitus on aina selvillä tilanteesta ja vaikuttaa monien päätösten syntyyn hyvinkin aktiivisesti.

Dosentti Elvanderin tutkimustulokset eivät rajoitu tässä mainittuihin esimerkkeihin. Koko teos on mielenkiintoista luettavaa, ja antaa ajattelemisen aihetta jokaiselle.

— T. F.

Suomessa jumaloidaan L-Saksan tekniikkaa

Englannin kauppatase Suomen kanssa osoittaa jatkuvasti vajausta. Englantilaisten ministerien vieraillessa Suomessa tämä tärkeä seikka tulee aina esille. Tasapainottomuus kuitenkin jatkuu ja tästä huolimatta Suomi nauttii Englannissa suunnatonta goodwilliä.

Tunnettu englantilainen suurteollisuuden ja liike-elämän näkemyksiä edustava Financial Times on torstaina 14. 7.) ilmestyneessä numerossa kiinnittänyt englantilaisten huomiota Suomen ja Englannin kauppataseen tasapainottomuuteen. Lehti toteaa:

— Eräs suomalaisia markkinoita tunteva englantilainen sanoo, että eräs niistä ongelmista, joiden edessä halukkaat (englantilaiset) viejät ovat, on "melkein jumaloiva (idolastrous) kunnioitus Suomessa (länsi) saksalaista teknologiaa kohtaan". Tästä nähtiin äskettäin esimerkki kun Helsingin kaupunki oli ostamassa liikennevalojen automaattivarusteita. Kaupunki kääntyi erään länsisaksalaisen firman puoleen täysin tietämättömänä, että eräs englantilainen firma oli myynyt samaiset varusteet erääseen länsisaksalaiseen kaupunkiin. Englanti sai lopulta tilauksen, kirjoittaa F. T.

Financial Times moitiskelee myös maansa kaupallisia johtajia, myynti- ja ostopäällikköitä sekä sanomalehtiä siitä, etteivät nämä tunne riittävän hyvin Suomen markkinoita ja eivät ole tehneet parastaan asiantilan korjaamiseksi. Esimerkkinä lehti kertoo suomalaisen mainostoimiston suorittaneen tutkimuksen, jonka mukaan 59 % oli siinä käsityksessä, että Suomi kuuluu EFTA:aan, 27 % sanoi Suomen kuuluvan COMECO:on 10 % arveli Suomen kuuluvan EEC:hen ja loput eivät tienneet mitään.

Bolshoi balettiryhmä pääsi kotimatkalle

Vancouver. — Yhdysvaltain lentoliikennelakon vuoksi matkavaikeuksiin joutunut neuvostoliittolainen Bolshoi balettiryhmä sai maanantai-iltana täältä lentokoneen lentääkseen Montrealiin ja sieltä takaisin Moskovaan.

Canadalaiset lentokoneet olivat Yhdysvaltain lentoliikennelakon johdosta niin ylösotettuja, että tällä 118 henkeä käsittävällä balettiryhmällä oli vaikeuksia lentokoneen vuokraamisessa. Canadian Pacific Airlines muutti kuitenkin lentojaan siten, että DC-8 suihkumoottorikone voi viedä tanssiryhmän Montrealiin, missä tanssijoita oli odottamassa neuvostoliittolaiset lentokoneet.

Terästeollisuus taas valtion kontrolliin

(Jatkoa sivulta 1)

Asiasta käydyn keskustelun yhteydessä on selitetty, että brittiläisten teräsyhtiöiden yhteenlaskettu vienti ulkomaille on 8-prosenttisesti viime vuotista vientiä pienempi; Britannian terästeollisuuden tuotanto on laskenut 9-prosenttisesti ja terästuotteiden tuonti ulkomailta on lisääntynyt 45-prosenttisesti.

Toisaalta on osoitettu, että Britannian terästeollisuus saavutti ennätyskorkeuden 1964—65, ja että teräksen vienti mainittuina vuosina oli kuusi kertaa suurempi kuin teräksen tuonti ulkomailta.

Leipävarras kohoaa edelleen USA:ssa

Washington. — Yhdysvaltain elinkustannukset kohosivat kesäkuun aikana 0.3 prosenttia. Kuluneen kuuden kuukauden aikana on USAn elinkustannusindeksi noussut enemmän kuin milloinkaan ennen vastaavana aikana viimeksikuluneelta kahdeksalta vuodelta.

Elinkustannusindeksin nousun tuntuvana aiheuttajana oli ruokatavarain ja lääkkeiden hintojen sekä kiinnityslainojen korkojen nousu. Kesäkuun loppuun mennessä Yhdysvaltain elinkustannusindeksi on noussut tänä vuonna 1.7 prosenttisesti.

Maailman turuilta

LEIPÄTYÖ SYÖMÄLLÄ

Kaksitoista opiskelijaa ansaitsee 7 puntaa viikossa syömällä 14 ateria vastaavan ruokamäärän päivässä Lontoossa ja kaikki tieteen hyväksi.

Opiskelijat on jaettu kahteen ryhmään: ahmatteihin, jotka syövät kaksi jättiläisateriaa päivässä, ja näykkijöihin, jotka nauttivat 14 välipalaa päivässä tunnin väliajoin. Ravintoasiantuntijat tarkkailevat vyötärölinjoja ja yrittävät saada selville miksi syöminen lihottaa.

Koe jatkuu jo kuudetta viikkoa. Ruokalistaan kuuluu pihvejä, banaaneja, jäätelöä, suklaata ja pähkinöitä ja se vastaa 3400 kaloriaa päivässä.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen ystävämme

TOIVO TAIPALEEN

MUISTOLLE

Pirkko ja Bill Salminen	Maiju, Eugene ja Evert Mäenpää
Lempi ja John Luopa	Worthington, Ont.:
Aino ja Tauno Kolari	Elina ja Arvi Sandholm
Helmi ja Werner Lammi	Anna ja Chas Palo
Piispaset	Viola ja John Passi
Beaver Lake, Ont.:	Aino ja Lauri Koski
Henry Orre	Aune ja Carl Saarela ja tytöt
Lyyli ja Kalle Kauppinen	R. R. 1, Whitefish, Ont
Nairn Centre, Ont.	

Kulttuurielämää

Faust on saksaa ja merkitsee nyrkkiä. Faust on teatterin ja kirjallisuuden historiaa ja merkitsee etsivää tieteellistä henkeä. Faust ei lakannut koskaan etsimästä uutta, olemasta tyytymätön, hänen sanotaan symbolisoivan ikuista tiedonhalua.

Siksipä hän voi symbolisoida myös tiedettä.

Faustia ei voi olla kunnioittamatta, vaikka hän tuli tehneeksi myös rumia tekoja. Siksikin hän sopii symbolisoimaan tiedettä. Meidän aikanamme tiede kuulemma harppoo jättiläisaskelin eteenpäin. Tieteemme on jo ehtinyt ydinpommeihin ja kenties vielä tuhoisimpiinkin sota-aseihin. Mutta se on myös luonut keinoja, jolla ihmiskunnan tulevaisuutta voidaan turvata. Samoja voimia voidaan käyttää sekä rakentamiseen että räjäyttämiseen, sekä parantamiseen että tappamiseen. Mutta niin voidaan käyttää puukkoa ja vasaraakin. Kysymys tieteen hyödyllisyydestä liittyy siis osalta tieteen käyttäjiin. Näin pitkälle monet ovat tiedettä puntaroidessaan päässeet, vaikkakin kenties toisia teitä. Mutta sitten on tästä vedetty kuin taikurin hatusta johtopäätös: Porvarillinen tiede on paha. Kirjoitan nyt näin päätteleville ja kirjoitan vakavasti: tämä johtopäätös on virheellinen.

Ei ole porvarillista tiedettä, ei ole porvarillista matematiikkaa, ei ole porvarillista vasaraa. On vain tiede, matematiikka, vasara joita voidaan käyttää monella tavalla. Tiede, niin kuin se on todella tiedettä, on puluecetonta, mutta tieteen tulokset voivat joutua puolueelliseen käyttöön. Ja tämä on tieteen soveltamista, joka taas on useimmiten poliittinen ongelma.

Me elämme tieteiden pohjalle kehitetyssä maailmassa. Ongelmiemme ratkaisemiseksi tarvitsemme yhä enemmän eri tieteiden tuloksia. Avaruuden valloitus olisi mahdotonta, elleivät tiedemiehet olisi esittäneet monia sellaisiakin kysymyksiä, joita maallikot ovat pitäneet naurettavina tai saivarteluina. Tiedemiehet eivät ole mitään omituisia höpöttäjiä, vaan yleensä vakavia ja vastuunalaisia tutkijoita. Heitä ei pidä kyräillä, heitä kannattaa pikemmin kunnioittaa. Ydinsodaltakaan emme voi pelastua ilman tieteen apua. Mutta se on jälleen soveltamisongelma, tiede on siinäkin väline. Se on poliitikkojen tehtävä. Siksi poliitikkojen on opittava käyttämään tiedettä oikein. Ja siksi tiedemiehiä on kannustettava ja samalla seurattava poliitikkoja entistä terävämmin, entistä vaativammin, entistä velvoittavammin.

Kalevi Haikara.

— Ojasta allikkoon vaivaisen onni.

Hyvä virsi, kaunis ääni, laulaja sitäkin parempi.
Suomalainen sananlasku.

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia
COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ
(Pitkäsoittolevyjä)

Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava 33⅓ kiertonopeudella ja mikroneulalla.

Holiday in Finland
VIOLA TURPEINEN
LP-150 — 12 tuuman
Clap Hands, polkka • Tanner Waltz • Harlem Schottis New Year's Hambo • Scandinavian Folk Dance • Ellin polkka • Two Row Accordion, polkka • Corvette Hambo • Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi • Oleana polkka • Nicolina Hambo • Everybody's

Songs and Dances of Finland
VIOLA TURPEINEN JA WILLIAM SYRJALA
LP-179 — 12 tuuman
Woods of Finland, valssi • Jane's polkka • Mustalainen, valssi (laulu) • Sven's hambo • Tanssin Olgan kanssa (laulu) Heinäaika, polkka • Suomalainen sotiisi • Jolly Fellow, polkka Sinulle rakkain (laulu) • Kanhana in Action, polkka • Dolores valssi (laulu) • Let's Go polkka.

Dance Music from Finland
POHJOLAN POJAT WITH WALTER ERIKSSON
LP-204 — 12 tuuman
Iltin Tiltu • Punaisia tulppaaneja, valssi • Väliaikainen, sotiisi Kehräys masurkka • Kuti kuti, valssi • Merimies polkka Saarijärven Liisa, valssi • Peräkylän sotiisi • Kaipu, valssi Polkkasikermä • Muistoja Imatralta, valssi • Suomi Hovi muistoja

More Dances from Finland
POHJOLAN POJAT ORKESTERI
LP-248 — 12 tuuman
Narpes sotiisi • Seurasaaren polkka • Matin jenkka • Metsäkukkia, valssi • Romanssi tango • Lännen polkka • Synnyinlaaksosta, jenkka • Rakastan, tango • Syysunet, valssi • Kotipaikka-hambo • Finnish sotiisi • Kallen polkka.

Sävelmiä Suomesta — tuhansien järvien maasta
WALTER ERIKSSONIN ORKESTERI
LP-274 — 12 tuuman
Kyllikki valssi • Timo's jenkka • Lumimyrsky polkka • Kultahäät, hambo • Jälleennäkeminen, tango • Mäntymetsässä, valssi Tuo suru jonka sain, tango • Carmen Sylva, valssi • Veneretkellä, jenkka • Tupaantuliaiset, polkka • Poranek, valssi Entisajan tempo, sotiisi.

HINTA $4.50 KPL.
(ynnä 5 prosentin myyntivero Ontariossa)
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

Halutaan latojan harjoittelija
nuorimies tai poika latojan harjoittelijaksi joka omaa suomen kielen lukutaidon. Oppiaika on kuusi vuotta. Palkka ensin alussa 40% ammattimiehen palkasta, joka nousee 5 prosentilla joka kuuden kuukauden kuluttua. Hyvä ammattiala oppia. Union alainen työpaikka. Palkkaetuihin kuuluu ryhmäsairas- ja tapaturmavakuutus, josta liike maksaa puolet kuluista. Palkallinen vuotuinen loma. Lähettäkää hakemukset osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
100 Elm St. West tai P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

HALLIDAY RAKENNUKSET SÄÄSTÄVÄT TEILLE RAHAA!
Verstaassa kootut seinät ovineen ja ikkunoineen, kaikki sovitettu ja katkottu nopeaa ylöspanoa varten — KESÄASUNTOJA, TALOJA ja AUTOVAJOJA. Vähittäismaksut järjestetään — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI.
KYANIZE LAATUMAALIA HALVALLA!
JENSEN'S Building Centre
1716 Regent S. S. Puh. 674-2722 Sudbury